

KASDIENA...

Rooseveltienės Pareiskimas Lordas Beaverbrook Cincinnati Vyskūpas Tautininkų Seimelis

Prezidento Roosevelto žmogus pasisakė prieš maisto siuntimą į Hitlerio okupuotas šalis.

Lordas Beaverbrook nori pasitraukti iš Anglijos valdžios.

Bet rezignacija yra prasta politika. Reikia stovėti sąryšio ir kovot už vakarų fronto sudarymą.

Tai dar vienas katalikų vyskūpas pasisakė už teikiamą paramos Sovietų Sąjungai.

Cincinnati dioclezijos vyskūpas J. McNicholas yra uolus anti-komunistas.

„Draugas“ nuslėpė Texas arkivyskupo pareikimą. Ar nuslėps ir šį?

Gerai, kad pagaliau pasibaigė Pitsburgho apelinėgis mairierių streikas.

Kiekviena uncija energijos dabar svarbi gamybos kėlimui, kad toji sritys pralenktų Hitlerį.

Vienas iš žymiausių Amerikos žurnalistų Ralph Ingersoll, budamas Maskvoj, įgaubėjosi su Juozu Stalinu.

Senatas Veikiausiai Atšauks Neutralumo Įstatymą

WASHINGTONAS, spal. 30.—Senatorius Walsh išsireiškė, kad sekantių savaitę veikiausiai senatas priims prez. Roosevelto sumanymą apginkluoti Amerikos prekybinius laivus ir atšaukti neutralumo įstatymą.

Sen. Walsh yra demokratas, bet užsienio politikos klausiniu eina su izolacionistais.

Sen. Walsh yra demokratas, bet užsienio politikos klausiniu eina su izolacionistais.

Kaip su Turkija? Pastaruoju laikui apie ją mažai girdėt. Bet vokiečių diplomatija dirba viską, ką gali.

Kviečiami dalyvauti visi ra-

MASKVOS, ROSTOVO FRONTUOSE NACIAI ATREMTI; BET JIE LAIMI KRYMO PUSIASALIO FRONTE

KATALIKŲ ARKIVYSKŪPAS UŽ PARAMĄ SOVIETAMS

TOKIOJ SITUACIJOJ RĒMIMAS SOVIETŲ SAJUNGOS SUTINKA SU POPIEŽIAUS NUSISTATYMU, SAKO ARKIVYSKŪPAS.

CINCINNATI, Ohio, spal. 30.—Arkivyskūpas John T. McNichols išsamtinojo savo dioclezijos kunigams aplinkraštyje Sovietų Sąjungos rėmimo klausimu.

Aplinkraštyje arkivyskūpas primena, kad popiežius Pijus XI kartą neprielankiai atsiliepė komunistų ateizmui.

Arkivyskūpas aplinkraštyje nurodė, kad Sovietų Sąjungai užpulda fašistinių agresorių, kurių tikslas yra kiekviename žmogiuje visose pasaulio šalyse.

„Draugas“ nuslėpė Texas arkivyskupo pareikimą. Ar nuslėps ir šį?

Lėktuvo Nelaimėje Žuvo 14 Keleivių

MOORHEAD, Minn., spal. 30.—Northwestern oro linijos didžiulis lėktuvas, iš Chicago skridęs į Seattle, Wash., netoliese Fargo, N. C., miestelio nukrito.

Senatas Veikiausiai Atšauks Neutralumo Įstatymą

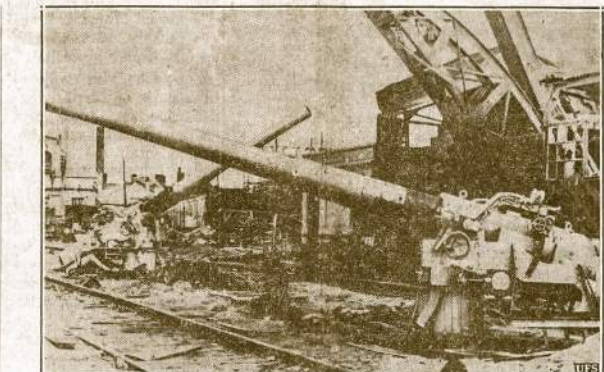
WASHINGTONAS, spal. 30.—Senatorius Walsh išsireiškė, kad sekantių savaitę veikiausiai senatas priims prez. Roosevelto sumanymą apginkluoti Amerikos prekybinius laivus ir atšaukti neutralumo įstatymą.

Sen. Walsh yra demokratas, bet užsienio politikos klausiniu eina su izolacionistais.

Sen. Walsh yra demokratas, bet užsienio politikos klausiniu eina su izolacionistais.

Kaip su Turkija? Pastaruoju laikui apie ją mažai girdėt. Bet vokiečių diplomatija dirba viską, ką gali.

Kviečiami dalyvauti visi ra-

Čia buvo atkakti kova. Smarkiūs kirtė smūgiūs vokiečiams, raudonarmiečiai priversti buvo pasitraukti į naujas pozicijas.

Sovietų Aviacija Bombardavo Berlyną Ir Helsingforsą

LONDONAS, spal. 30.—Maskvos radijas pranešė, kad Sovietų aviacija bombardavo Berlyną ir Helsingforsą.

HELINGSFORS, spal. 30.—Sovietų aviacija smarkiai bombardavo Helsingforsą.

HELINGSFORS, spal. 30.—Sovietų aviacija smarkiai bombardavo Helsingforsą.

BERLYNAS, spal. 30.—Hamburger Fremdenblatt rašo, kad anglai bombarduoti Ham-burgą pereinę pirmadienį užmušė 47 asmenis.

JACK DEMPSEY INDORSAVO LA GUARDIJOS KANDIDATURĄ

NEW YORKAS.—Buvęs sunkiojo svorio kumštynių čempionas Jack Dempsey rašė dokumentu indorsavo F. La Guardia kandidatūrą New Yorko majoro vietai.

LORDAS BEAVERBROOK REIKALAUJA SIŪST KARIUMENĘ PĖIŠ NACIUS

JISAI GRASINA PASITRAUKIMU IŠ KABINETO JEI NEBUS ATIDARYTAS KITAS FRONTAS

LONDONAS, spal. 30.—Lordas Beaverbrookas ketina pasitraukti iš ministrų kabineto.

Senai nebuvau girdėjęs kalbant d. K. Petrikienę. Man rodosi, kad ji kalba labai gerai, gerai argumentuotai. Ir geros energijos, optimizmo jai nestokuoja.

Galita, kad gerbiamoji viešnia taip greitai turėjo apelsių čiugą.

Naciai Nužudė 1,000 Žydų Lomžoje

LONDONAS, spal. 30.—Beterio telegrafinės agentūros žiniomis, netoliese Lomžos naciai vieni sykii nužudė 1,000 žydų.

NACIŲ PLANAS PAVERGIMUI LOTYŲ AMERIKOS YRA TIKRAS

WASHINGTONAS, spal. 30.—Prez. Rooseveltas pareiškė, kad nacių slaptas planas pavergimui Pietinės ir Centrinės Amerikos yra tikras ir pastebėjus.

RUMUNIJOS ARMIJOS KARININKAI NEBONORI KARIAUTI

NEW YORKAS, spal. 30.—Rumunijos kariuomenės morgiai labai žemas. Retais kuriais jų turi entuziazmu kariauti rytų fronte.

RUMUNIJOS ARMIJOS KARININKAI NEBONORI KARIAUTI

LORDAS BEAVERBROOK REIKALAUJA SIŪST KARIUMENĘ PĖIŠ NACIUS

JISAI GRASINA PASITRAUKIMU IŠ KABINETO JEI NEBUS ATIDARYTAS KITAS FRONTAS

LONDONAS, spal. 30.—Lordas Beaverbrookas ketina pasitraukti iš ministrų kabineto.

Senai nebuvau girdėjęs kalbant d. K. Petrikienę. Man rodosi, kad ji kalba labai gerai, gerai argumentuotai. Ir geros energijos, optimizmo jai nestokuoja.

Galita, kad gerbiamoji viešnia taip greitai turėjo apelsių čiugą.

Charkovą Naciai Paėmė, Bet Už Tai Neteko 120,000 Kareivių

MASKVA, spal. 30.—Raudonosios Armijos komunikatai pranešė, kad Sovietų Tarybų jėgos pasitraukė iš Charkovo, svarbaus industrinio Ukrainos miesto.

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

MASKVA, spal. 30.—Vakar naktį naciai nužiniai puolė Maskvą su 300 bombierių ir kovingųjų lėktuvų.

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

MASKVA, spal. 30.—Vakar naktį naciai nužiniai puolė Maskvą su 300 bombierių ir kovingųjų lėktuvų.

VOJKIEČIAI ATAKAVO MASKVĄ SU 300 LEKTUVŲ; IŠ JŲ VIETAI NUKIRTO 39 LEKTUVAI

Raudonoji Armija Pasitraukė į Naujas Pozicijas Krymo Fronte

MASKVA, spal. 30.—Vakar naktį naciai nužiniai puolė Maskvą su 300 bombierių ir kovingųjų lėktuvų.

Angliakasių Streikas Atšauktas Roosevelto Sąlygom

WASHINGTONAS, spal. 30.—John L. Lewis pranešė, angliakasių streikas atšauktas Roosevelto rekomenduotomis sąlygomis.

Karo Prievolėm Hitleris Šaukia Vokiečius iš Užsienio

NEW YORKAS, spal. 30.—Amerikoj gyvenę vokiečiai gavo Hitlerio paragimą skubiai važiuoti Vokietijai, kad stotų į kariuomenę.

Finų Socialistuose Reiškiasi Skilimas Karo Klausimu

LONDONAS, spal. 30.—Finų socialdemokratių partijoj yra stiprus nuomonų skirtumas šiesimo karo su Sovietų Sąjunga klausimu.

DU FASISTŲ LAIVU NUSKANDINO, PENKIS SUŽALOJO

LONDONAS.—Amerikos gamybos bombieriais anglai užklupo 7 nacių laivus Norvegijos vandenose.

ANGLAI MANO, KAD SOVIETAI KARTAIS GALI IŠLAIKYTI MASKVĄ

LONDONAS, spal. 30.—Maskvos fronte vokiečiai dėda didžiausias pastangas Maskvą imti. Gal būt šios jų pastangos bus paskutinis šiais metais jų didelis ofensyvas.

ANGLAI SUĖMĖ PENKTĄ FINŲ LAIVĄ

NEW YORKAS.—Anglų kariniai laivai suėmė finų prekybinį laivą "Winth", 3,331 tonų didumo.

ANGLAI SUĖMĖ PENKTĄ FINŲ LAIVĄ

"VILNIS"

(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$8.00, six months 4.25, foreign countries \$8.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Per Vieną Vakara—\$160,000

w Yorke Sovietų Sąjungos prieteliai grandiozišką masinį susirinkimą. Jų stambūs žiniai nebeįėjo į Marine Garden. Nuotaika buvo tik... "iška."

Tai... "nkieime suaukauta \$160,000 Rusijos Karo Fondan.

Aukavo darbininkai, aukavo inteligentai, aukavo unijos, aukavo buržuazijos atstovai. Vienas iš jų, Marshall Field, kuris bus leidėjas naujo dienasčio Chicagoje, aukavo \$25,000. Kaikaliastuvių unija iššklojo net \$50,000. Fraternalis International Workers Order iššklojo \$30,000.

Šis masinis susirinkimas buvo kaip ir simbolis Amerikos žmonių vienybės.

Nepaprastai gerą prakalbą pasakė buvęs Amerikos ambasadorius Sovietų Sąjungai, J. Davies. Jis kritikavo pasaulio demokratijas, kad jos davėsi užliūliuojamoms falsyvam sąaugmo jausme. Sovietų Sąjunga žinojo iš kurios pusės jai greisia pavojus ir rengėsi, rengėsi. Ji apsisvalė nuo išdavikų, ji sukūrė galingą mechanizuotą armiją, tukstantčius tankų, tukstantčius lėktuvų.

Jis padarė išvadą, kad Sovietų Sąjunga kariauja ir už Amerika. Todėl Amerika turi atsilyginti tuo patim. Tai nebuvo tik šiaip jau prakalba, kad užkreduoti savo formale simpatijų Sovietams. Tai buvo nuosirdi prakalba, atvaizduojanti pilną supratimą, kad visiems demokratijos draugams reikia susiburti galingon talkon.

Konservatoriai ir radikalai, unijistai ir vidurinės klasės žmonės susivienijo entuziastiškam vajui, kad Rusijos Karo Fondan surinkus kuo daugiausia auiku. Tas sentimentas, kuris vyravauja New Yorke, apims visą šalį ir pasieks tolimiausius Amerikos kraustus.

Prezidento Roosevelt žmōna atsiumtė telegramą, kurioj jį kviečia Amerikos žmonės remti Rusijos Karo Fondą.

Mes norime paklaust lietuviskus redaktorius ir šiaip jau visuomenės veikėjus, ar jie ir dabar dar nemato reikalo prisidėti prie to masinio visuomeniško sąjudžio už teikimą paramos Sovietų Šaliam?

Kaip ligai jie satysis ešg demokratiai, nepritardami jos darbams ir žygiams?

Franco Agentai

Is Meksikos ir iš kitų Lotynų Amerikos šalių Madridan buvo išvykę tuli asmenys, kurie dalyvavo ispanų Falangos suvažiavime. Kelionę Madridan ir atgal jiems apmokėjo Ispanijos valdžia.

Ką tas reiskia?

Ispanijos fašistai vadina save falangistais. Jie eina ranka rankon su Berlynu. Jie šoka pagal Berlyno muziką. Berlynu labai svarbu, kad ispaniškai kalbančiose Amerikos šalyse kuo smarkiausiai paplirstų fašistinę propagandą. Štai kodėl jie susikvietė tuos "svečius" iš Amerikos.

Madridė, vadinasi, įvyko jų štabo pasitarimas. Sugryžė Amerikon Falangos agentai darbuosis pagal instrukcijų, kurias jie gavo Madridė ir kurias Madridiui pagamino Berlynas.

Kaip visi ženklai rodo, falangistų mašina labai gerai alejuojama. Jie turi pinigų.

Jų skleidžiamoji propaganda sudaro didelį pavojų visų Amerikos valstybių saugumui. Tie fašistų agentai turi kontakto su įtakingų politikierių grupėmis.

Šios šalies valdžia privalo daryti atitinkamą spaudimą į Lotynų Amerikos valdžias, kad tos fašistinės grūstos būtų sunaikintos. Ugnis negesinama išsiplečia.

Vokiečių Užnugary

Net tie Amerikos korespondentai, kurie lankėsi vokiečių okupuotoj daly Sovietų Sąjungos, pripažina, kad plėšikai ten beveik nieko nerado. Ukrainos grūdų aruodas įsiveržėliams nieko nedavė.

Tokius pranešimus prisiumtė E. Fischer, Associated Press korespondentas, tą patvirtina ir sugryžė Amerikon Ralph Ingersoll. Pasitraukdami Sovietų kariai ir civiliai išsiggabeno beveik visą masineriją, o naciams paliko tik griuvėsius. Po to, kaip rumunai ir naciai užėmė Odesę, ten įvyko tiek daug sprogingių, kad okupantai bijosi savo šešėlio.

Mussolinio organui "Popoli d'Italia" praneša iš užimto miesto Stalino, kad "tas miestas taip sumalkintas, jog sunku tai ir aprašyti."

Namai išsproginti, keliai užminuoti, sandėliai padegti.

Taip aprašo padėtį Stalino italų laikraščio korespondentas. Tas pats Odesoj, Kijeve, Nikolajeve ir kituose užimtuose miestuose.

Berlyno razbininkai baisiai įsūtė, kad aplesdamai Charkovą, raudonarmiečiai daug masinerijos išgabbeno Rusijos gluomon, o ką nesuspėjo išgabenti, tą sunaikino.

J. Stalino įsakymas nieko nepalikti žmonijs nevydomas vykinamas didžiausiu griežtumu.

O kur dar partizanų kovos, kurios vokiečiams nėra labai didelių nuostolių. Ziemai artėjant, tiems rakaliams bus dar sunkiau.

Žibalo Darbininkai

Dar vieną didelę darbą pasiryžo atlikt Kongresas Industrijnų Organizacijų (CIO). Jis pasiryžo suorganizuot pusę milijono žmonių, dirbančių tų svarbioj industrijoj.

Standard Oil Kompanija, kuri samdo 65,000 darbininkų, yra viena iš nedaugelio operosnerinių kompanijų, kuri spardosi nuo sutarties su unija.

Kol kas, tik maža dalis žibalo pramōnės darbininkų suorganizuota į Oil Workers International Union. Ši unija, savo konvencijoj, įvykusioj Baton Rouge, padarė atitinkamus planus ir paskyrė organizaciniam vajui nemažą pinigų sumą. CIO centras prie tos sumos pridėjo savo dalį ir tuo budu vajatus fonde jau dabar yra \$200,000. Organizaciniam darbu praversti pasirinkta visa eilė gabijų ir darbščių žmonių.

CIO prezidentas Murray ir Oil Workers unijos prezidentas O. A. Knight išleido tuo reikalu bendrą pareiškimą.

Žibalo darbininkais suorganizuoti svarbu ir iš to atžvilgio, kad sustiprinus šalies apsigynimo programą. Žibalo industrijos darbininkai yra pasiryžę su kaupu išpildyti savo pareigas, mobilizuojant Amerikos resursus anti-hitlerinei kovai, bet kol savo industrijoj jie yra neorganizuoti ir bebalsiai, tol neįmanoma pilnai įvykinti tas pareigas ir užduotis.

Žibalo darbininkams reikia stiprios, galingos unijos, kuri gintų jų interesus. Demokratatinėje šalyje jie negali būti demokratinii teisių.

Kaip Fordas turėjo nusilenkti CIO unijai, taip turės nusilenkti Standard Oil ir kitos kompanijos.

Auto darbininkų unijos vadovybė su sekė sabotažnikų suokalbį pakenkti automobilij industrial. Suokalbiniukams vadovauja Ku Klux Klanas.

Už tai auto unijos vadovybei priklauso didelis kreditas. Reikia tikėtis, kad tokiems suokalbiams bus užkirstas kelias.

Kainų kontrolės bilisius taip ir užkliuvo atstovų bute.

Visi Amerikos žmonės dėl to labiausia nukėnčia, nes spekuliatoriai nesudraudžiami ir kainos produktams yra labiau kyla. Ar atstovų butas eina su spekuliatoriais?

A P Ž V A L G A

TAI BENT ATSIDĖKAVOJO.

"Draugas" labai gyvėsi, kad jo 25 metų jubiliejaus progą jį sveikino p. Eugene Casey, kuris pridavė "prezidento Roosevelto sveikimumus. "Draugas" iš to daro išvadą, kad "garbingasis Prezidentas padės Lietuvai atsistatyti nepriklausomą valstybę."

"Draugas" mano, kad dėl tos ir kitų priežasčių jo "jubiliejaus užbaigimo puota buvo istoriška."

Visa tai parašyta "Drauge" šio antradienio laidoj (Nr. 252).

O kas įvyko ant rytojaus? Trečiądienio laidoj "Draugas", ant pirmo puslapio, užkrovė antgalvį: "F. D. R. (Rooseveltas) stumia J. A. Valstybes karant Taft."

Izolacionistas Taftas (senatorius iš Ohio) kaltina Rooseveltą, bet ne Hitlerį. Taftas sakęs:

"Prezidentas Rooseveltas dabar viešai prisipažino suviliojęs Amerikos žmones."

Toliaus "Draugo" rašytojas atžymi, kad Rooseveltas einas prieš konstituciją. "Prieš konstituciją esąs ir įsakymas Amerikos laivynui apšaudyti ašies laivus."

"Draugas", savo špaltose, uždėdžia pirmą vietą Rooseveltui priešui Taftui ir garsina jo tiradas. Po labai didelių antgalvių, o patį Rooseveltą nustumia į šalį. Tas reiskia, kad ne Rooseveltas kalba prieš Hitlerį buvo pats svarbiausias įvykis, bet Tafto užsiupulimas ant Roosevelto ir išvadinimas jo Amerikos žmonių suviliotoju.

Tai matot, kaip "Draugas" atsidėkavojo Rooseveltui! Dabar tas senatorius galės pasveikinti "Draugą", nes juos jungia labai artima politinė giminystė.

Kad "Draugui" (ir visiem pro-hitlerininkam) labai nepatiko Roosevelto kalba matyt ir iš to, kad "Draugo" žinių rašytojas tiksliai išmetė iš Roosevelto kalbos tą vietą, kur prezidentas pareiškia savo didelę pasigėrimą Sovietų liaudies ištvėrima ir narsa.

Visos stiprėnės vietos prieš hitlerizmą taip-pat išmestos. "Draugo" simpatijos su Taftu. Jei ne—tegal jis įrodo, kad ne.

"NULIŪDE APLANKOM JŲ KAPUS."

Drg. R. Mizara cituoja "Laisvėje" įdomų laišką iš Lietuvos, kurį įtarpino Brooklyn uartininkų "Vienybė" (spalio 24 d. laidoj). Po laišku pasirašo Justė, kuri štai ką sako:

"Brančgū vokiečiai išvadavo mus iš baisios vergijos... Yra gražijs papuošti vokiečių kariškių žvėsių kapai. Yra Bielvava, yra Trėvėnos apie 50 vokiečių kareivių nusautų... Nuliūde aplankom jų kapus..."

Čia reiskiamo didžiausia užuojauta naciams.

O kaip su rusais? Naste rašo:

"O tų vargšų rusų kapų pilna Lietuva. Jų kapų niekas niekėsko, jų tukstancijai yra. Kur atrado negyvą, ten ir palaidojo, dešimtimis į vieną duobę suvertė. Nepažino jie pasaulyje geros dienos. Jie vargšai kariovo vadų verčiamai. Jie visada buvo nuplyšę ir išalkę ir kaip gyvulėliai, be geresnio žodžio, be mokslo..."

SVARBESNI PUNKTAI PREZIDENTO KALBOS

palaidojo, dešimtimis į vieną duobę suvertė. Nepažino jie pasaulyje geros dienos. Jie vargšai kariovo vadų verčiamai. Jie visada buvo nuplyšę ir išalkę ir kaip gyvulėliai, be geresnio žodžio, be mokslo..." R. Mizara klausia: Kas čia, jei ne nacijska propaganda? Vokiečiai brangūs, brangūs jų kapai. O raudonarmiečiai—išalkę gyvulėliai. Tuo tarpu, visa civilizuota žmonija didžiujai raudonarmiečiams. Jūs giria visi Amerikos laikraščių korespondentai.

PRANAŠAI. Kunigo Urbonavičiaus "Darbininkas" tiek kartų pranašavo, kad Sovietų Sąjunga taip kaip pralaimėjo karą, kad dabar ir jam pačiam pasidarė koku, prisimenant tuos pranašavimus. So. Bostono laikraštis rašo: "Rusų-vokiečių karas tiek užsėjęs, kad visokeriopiems politikos pranašams tenka inėti stambulų pataisų į savo pranašystes, bent tuo atžvilgiu: kiek laiko ims vokiečiams Rusiją nuagėlti. Buvo manyta, kad tam prireiks 6 ar 8 savaitę. Dabar jau tenka skaičiuoti mėnesiais, nebe savaitėmis..." Na, o kas bus, kada reikės skaičiuoti metais? "Darbininkas" jau buvo nuplėkėnęs nacijs Maskvą kone karo pradžioj. Bet ir jo tvarkaišis, kaip ir Hitlerio, apsigvertė ragožium. "Darbininkas" pats sau išdavė palidūjimą politinės ubagyvės. Urbonavičius ir Kneičijs dāro sau viešą sarmatą.

Laivyno dienoje prezidentas Rooseveltas pasakė kalbą, kurios bent tūlas dalis čia noriu pacituoti arba pabrėžti. Jis sakė, jog Hitleris atakavo Amerikos prekinis laivus visai arti Amerikos vandenij. Amerika norėjo išvengti karo, bet šaudymas jau prasidėjo. Istorija užmerkordavo kas paleido pirmą švį. Ilgainiui betgi bus svarbiausia kas paleis pasukintį švį. Amerika atakuota Hitlerio. Jai neliko kito kelio gintis, stoti kovon. Hitleris pasimojės nevien Europą, bet ir Ameriką užkariauti. Pietinė ir Centra-

linė Amerikos, kurios yra 14 valstybių, padalinta į penkias sritis, kurios bus dominuojamos ašies valdžij. Panama Kanalą Hitleris jau pasiskyręs sau. Nemažai kunigų remia "užgerintojus", tai naudinga Hitleriui, bet naciai pasimažio, sako prezidentas, panaikinti visas esamas tiklybas: protestonų, katalikų, mohametonų, žydų, hindusų ir budisčių. Bažnyčių turiai būtų paimti Vokietijos valdžios. Kunigija būtų ant visados nutildyta po bausmės koncentracijos kempijų, kur jau ir dabar tiek daug narsijų žmoniu kankinama dėl jų religinių įsitikinimų. Kai kurie amerikiečiai sako, kad Hitlerio planai tenebaugina mus, ir kad mums nereikia rūpintis kas dedasi už mūsų sienų. Tokių žmonių nedaug, sako prezidentas, bet jų balsai garsiai pritaria naciai, kelia ovacijas jiems. Kokiais motyvais tie žmonės tai doro, čia nesvarbu. Svarbu tas, kad jie padeda skleisti nacijs propagandą. Naciai naudoja tai parodymūi, jog Amerikoje nėra vienybės, jog yra Amerikoje žmonių, kurie palaiko Hitlerį, priešindamiems savo šalies valdžiai. Prezidentas sakė: "Naciai jau pasidarę naujovingų srašąs Amerikos herojų. Laimė, kad srašas yra nenkintis, ir man smagu, kad mano vardo jame nėra."

Hitlerio Atskaita Žymiai Perdėta

Aną dieną Hitleris paskleidė sumą naujų laimėjimų, atsiekty rytų fronte. Be kitių pasigiryimų, Hitleris sake turis iš Sovietų Sąjungos atėmęs 579,000 ketvirtainių mylių teritoriją. Toje teritorijoje esą gyvena 65,000,000 gyventojų ir yra 17 didmiesčių, su 5,700,000 žmonių. Tuose didmiesčiuose, girdi, sukoncektruota netoli pusė Sovietų industrijos. Iš to Hitleria doro sau pageidaujimą išvadą, kad Sovietų Sąjunga tuo jau sulūps.

Raudonaja Armija kaip tik taip yra. Nežürirint kaip desperatiškai fašistai stengėsi, o Sovietų frontan nepėrkito niekur, Raudonosios Armijos nesunaikino. Kur reikėjo, Raudonoji Armija pasitraukė čielumoj.

Svarbu būtų, jeigu Hitleris turėtų Sovietų Sąjungos industrijū didmiesčių. Tiesa, Hitleris turi 17 vietų, kur kitados buvo 17 didmiesčių. Bet dabar tų didmiesčių tose vietose nėra. Sovietų vyriausybė pasirpino iš jų laiku išgabenti masinas, žaliavą, rezervus į Uralo kalnus ir dar toliau. Išgabeno iš tų miestų visokias vertentības, o kariuomenėi pasitraukiant, griuvėstais pavertė bent kokios vertės turinčius trobesius. Todel Hitleris turi 17 didelių krūvių griuvėsių, o ne miestų su fabrikais ir puošniais rūmais.

Hitleriui taipgi norėtujs, kad toje teritorijoje būtų 65,000,000 gyventojų. Jam norėtujs tiek milijonų žmonių apblėsti nuo Sovietų Sąjungos jau delto, kad ant viet Sovietų Sąjunga žmonių skaičiumi susilpnėtų. Kalbamoj teritorijoj tiek žmonių tikrai gyveno, dabar jų tenai tiek nėra. Du trečdaliai to skaičiaus. Jei ne daugiau, išvežti į šalies gicentrus. H. Jgminas.

Hitleriui taipgi norėtujs, kad toje teritorijoje būtų 65,000,000 gyventojų. Jam norėtujs tiek milijonų žmonių apblėsti nuo Sovietų Sąjungos jau delto, kad ant viet Sovietų Sąjunga žmonių skaičiumi susilpnėtų. Kalbamoj teritorijoj tiek žmonių tikrai gyveno, dabar jų tenai tiek nėra. Du trečdaliai to skaičiaus. Jei ne daugiau, išvežti į šalies gicentrus. H. Jgminas.

Naturalu, kas tik priešingas hitlerizmui, tas turi kovoti prieš Hitlerį už išlaikymą demokratijos. Amerikos žmonės, įvairijū paziūrj, stovi klausimas pasirinkti vienis iš dviejų pasaulių—palaikyti savąjį, demokratišką, arba priimti Hitlerio fašistinį. Naturalu, kas tik priešingas hitlerizmui, tas turi kovoti prieš Hitlerį už išlaikymą demokratijos. Amerikos žmonės, įvairijū paziūrj, stovi klausimas pasirinkti vienis iš dviejų pasaulių—palaikyti savąjį, demokratišką, arba priimti Hitlerio fašistinį. Naturalu, kas tik priešingas hitlerizmui, tas turi kovoti prieš Hitlerį už išlaikymą demokratijos. Amerikos žmonės, įvairijū paziūrj, stovi klausimas pasirinkti vienis iš dviejų pasaulių—palaikyti savąjį, demokratišką, arba priimti Hitlerio fašistinį.

DETROITO ŽINIOS

UAW-CIO Lokalai Pasisakė Prieš Hitlerį

Aštriai Pasmerkė John L. Lewis, Reikalavo Pertraukti Ryšius Su Pro-hitlerininkais.

3. Išrinkti vėl Phillip Murray CIO prezidentu.

4. Pilną išnaudojimą kaip žmogaus taip ir mašinerijos spėkų, kad pagaminsim daugiau karo įrankių ir užtikrinsim Hitlerio sutrukskinimą.

5. Užuojau atšaukti neutralizaciją.

6. Už griežtą veikimą prieš pro-nacų agentus, apyspyrus ir traukdytus nacionalis vie-nybės.

7. Atsišaukti į John L. Lewis ir jo pasekėjus, kad jie viešai pertrauktų ryšius ir perslotų tiesioginiai ar netiesioginiai renči viršminto kalibro elementus.

8. Už raginimą ir visokių paramą Britanijai, kad ji atidarytų antrą Europos frontą prieš Hitlerį.

Sitokis UAW-CIO lokalių nusistatymas ir pareiškimas bus dideliai įvertintas visų, kurie troškia sustabdyti Hitlerio pasimojimą užvaldyti pasaulį. Unijistas.

Biskis Apie "Motery Balsa"

Dar neseniai aplankiau žurnalą "Motery Balsa", išleista per darbininkų motery pastangas atžymėjimui jų organizacijų ir veikimo čia, Amerikoje, 25 metų sukaktuvių. Kiek man yra suprantama, tai į "Motery Balsa" yra įdėta daug energijos ir darbo. Jis man labai patinka. Papuostas paveikslais veiksnių motery ir merginų ir atspausdintas ant geros popieriaus. Malonu pažinti ir smagu įsiskaityti. Patartina kiekvienam jį įsigyti ir perskaityti. Kaina tik 25 centai.

Margaret Alvinienė.

Aido Choro Narių Atydai

Esame apsiėmę nuvažiuoti į Clevelandą lapkričio (November) 9 d. ir ten pildyti programą Lyros Choro koncerte. Žiūrėsim, kad atlikti kuogeruasiai. Bet negana to, turime visi vie-ningai veikti.

Jau laikas rengtis prie to. Darbininkų laiku choras turėjo pamokas net po tris syklius į savaitę. Merginų pamokos būna antradienio vakare, vyrų pamokos būna penktadienio vakare. Viso choro pamokos būna sekmadienį po pietų, kaip 1-mą valandą. Žiūrėkime, laukykime pamokas visi ir rūpinkimės gauti naujų narių, kad šį žiemą galėtume atlikti savo užduotis geriau negu perėję žiemą.

Aido, Choras rengiasi prie koncerto, kurį duos lapkričio 16 d. Koncertas įvyks Lietuvių svetainėje, 25th ir Vernor Hwy. Išanksto Aido Choras kviečia Detroito ir apilinkės lietuvius koncerte dalyvauti. Aido Choras rūpintis išpildyti programą kuogeruasiai įvyriomis dainomis. Yra užkviesti kitų tautų šokėjai ir dainininkai. Koncertas bus tikrai šaunus ir įdomus.

Choristas.

Kiti pranešimai telpa Detroito Kalendoriuj, tad jūsų netalponame. Atleiskite.—Red.

Susizeidė P. Vilniene

Automobilio suzeista P. Vilniene. Ji randasi ligoninėje ant Outer Drive ir Scheaffer rd. P. Vilniene eistsaidieciaus gerai žinoma veikėja ir verta draugiskos uzojuantos. Linknu jai gerai pasveikti. Alvinas.

Laikė šio vajuas, kada prenumeratos kaina užpiginta, pasistengkime padvigubinti "Vilnies" tiražą!

Nesigaili Pinigų Kovai Prieš Hitlerį

Detroito Lietuvių Motery Pažangos Klubo vakariene, galia pasakyti, buvo gera. Žmonij buvo daug.

Kada dar prie pirmo stalo žmonės valgė, ir dar bevalgang kalbėjo A. Joniukienė ir keli vietiniai kalbėtojai ir niekas nepisiminė, kad reikia rinkti auksą prie stalo, pasirodė, kad žmonės nori aukoti kad greičiau sumušus Hitlerį.

Mat komitetas buvo nusitaręs nerinkti aukų, manydamas, kad žmonės buma nepatenkinti kuomet visados aukų prašo, bet pasirodė kitaip. Vienas iš mažai matytųjų žmonių, priėjo ir sako: "Aš noriu duoti dešimtį dolerių". Kitas sako: "Aš noriu duoti penkis dolerius". Pasirodo, kad žmonės dideliai nepakenčia Hitlerio ir parodo didelę norą gelbėti Sovietų Sąjungą. Žemiau telpa auktautojų vardai:

- Vladas Prepeškus ir žmona \$10.
- F. Jočiūnis ir šeima \$10.
- V. Eugenis ir šeima \$10.
- J. Birštonas \$5.
- J. Markunas \$5.
- K. Ramanauskas \$6.
- J. Brazauskas ir žmona \$5.
- Po \$2 — J. Sirvinskis ir žmona, J. Selvestri, J. Urbonas ir žmona, U. Yurkevičienė, O. Kapsaitienė, J. Markunas, M. Birštonienė, D. Resonienė ir J. Daukienė.

Po \$1: Nausėda, Stasiukienas, A. Žilinskas, B. Petruilienė, K. Belimas, Andrus Lepskis, M. Genaitienė, P. Dulkis, A. Brint, A. Petrulis, M. Podolskis, M. Klimas, F. Norvil, Mareck Vyvilaitis, A. Dapšis, A. Adomaitienė, J. Uleniskas, P. Janonis, P. Smalskis, J. Savickas, J. Kasickas, J. Dile, J. Liban, F. Gugas, K. Lakomskis, V. Smalskienė, U. Litvinienė, A. Joniukienė, P. Jaktienė, K. Terzietė. Po 50 centų: R. Steponkevičienė ir A. Valickienė.

Atsipaūso gerbiarnieji, jeigu pravarėis nera parašytos teisingai.

Varde Lietuvių Motery Pažangos Klubo ir rengimo komisijos tariai širdingą aciu visiems auktautojams už tokį gausų aukavimį. K. Lakomski.

DR. J. J. SIMS
Akių Daktaras
OPTOMETRISTAS

Egzaminuoja, Priskiria Akinius ir Gydo Vartojant Orthoptiską Gydymo Būdą

5446 Michigan Ave.
Prie 33rd Street
Telefonas Lafayette 2082

R. Smigelskis
Užlaikau Savo Bičių Medų ir Parduodu Nebrangiai.
8557 Mendota St.
Detroit, Mich.
8557 Mendota Street

DR. A. A. IVINSKAS
CHIROPRAKTIKAS
1687 Clark
Detroit, Mich.

Ar turit skausmą, plaušig, širdies, inkstų, vidurių ar kerpimų ligas?
Ar turit Reumatizmą, Estarą, Dantų, Paralyžių, Nervikimą, Nemigę, motulines galvas skaudėjimą.—Chiropraktika yra vienintelis uoklas, kuris gali pralaiduoti šiuos prielaidas.
Ar turit nesaugumą su Akimis, Ausimis, Nosis ar Gerklėmis? Jeigu jūs esat Apkaltas ar Apkuris ner daug žvėri, arba visai pataliojus kalba (Inkai), nematant vilties, bet pasistipruoti apie Chiropraktiką.
Ar turit skausmą, inkstų, širdies, vidurių ar kerpimų ligas? Jeigu jūs esat Apkaltas ar Apkuris ner daug žvėri, arba visai pataliojus kalba (Inkai), nematant vilties, bet pasistipruoti apie Chiropraktiką.
Ar turit skausmą, inkstų, širdies, vidurių ar kerpimų ligas? Jeigu jūs esat Apkaltas ar Apkuris ner daug žvėri, arba visai pataliojus kalba (Inkai), nematant vilties, bet pasistipruoti apie Chiropraktiką.
Ant paleusimo atidankydų į namus nes ligonis.
Ofiso valandos: 10-12 ryte; 1-4 val. vak.
Telephone Lafayette 8554

LLD 52 Kp. Veikimas

Pereitę penktadienį įvyko LLD 52 kp. susirinkimas. Nors narių nedaug dalyvavo, bet kuopa turi plačią veikimo programą. Buvo labai daug raportų ir reikalinga daug energijos, kad viską atlikti. Nežūrint į visus sunkumus, nariai stengiasi viską atlikti ir jau daug darbų atlikta.

Atstovai dalyvauja miesto rinkimų kampanijose veikime ir ragina narius balsuoti už pažanguosius kandidatus į miesto tarybą, tai yra: Nowak, Diggs ir Edwards.
Civil Rights Federacijos atstovas pranešė, kad federacija daug veikia prieš visokius darbininkų persekiojimus. Federacija išleido peticijas, ant kurių parašai renkami dėlei paliosavimo Earl Browderio.

LLD 10 Apiskritis rengia prakalbų maršrutą. Kuopa priėmė raportą, nutarė rengti prakalbas lapkričio 15 d., Draugių svietainėje. Jeigu LLD 188 kp. norės, tai bus galima bendrai garsinti ir rengti sykiu. Jei laikas būtų nepatogus, galima bus rengti lapkričio 16 d.
Lai kraščių vajuas komitetas nieko neraportavo. Apart M. Smitreivičienės rodos niekas daugiau neveikia.
Ilgai svarstyta susirinkimo laiko pakeitimas, nes atrodė, (Pabūgta ant 4-to puslapio)

A. M. KISOŅO
Aptike
DRUG STORE

Geriausis Vieta Receptų Išpildymui ir Visokių Valstų Pirkimui
8910 Jos. Campau

DR. A. J. ANDREWS
Lietuvis Dentistas

3964 W. Vernor, Detroit, Mich.
Kampas Hubbard
OFISO VALANDOS:
Trešadienį nuo 9 iki 1 val.
Seštadienį nuo 9 iki 6 val.
Kitas dienas nuo 9 iki 9 val.
Tel. Lafayette 6634

DR. M. D. PALEVICH
Gydytojas ir Chirurgas

VALANDOS:
2-4 ir 6-9 Vakaro
Sekmadienis nuo 9 iki 12 ryto
8733 JOS. CAMPAU
Tel. Trinity 2-1638

Rose Beauty Salon
Aptarnaujame Grūžini, Pilnai
PERMANENT WAVE
\$2.50, \$3.50 ir \$5.00
(1000 North Main Blvd.)
7420 Fourteenth Street
Detroit, Mich.
ROSE SAVICKAS, Sav.

P. URBANT
Roofing & Siding
Ivanhoe 1662
3835 Crane Ave. Detroit, Mich.

DR. J. B. RYDZAUSKAS
Gydytojas, Chirurgas ir Akušerius
VALANDOS: 10-12 ryto ir 2-8 vakaro
Ofisas aprūpinats naujaisiais daktariškais įrankiais: elektros, ultra-violet spinduliais ir laboratorija ištyrimui kraujo ir vidaus liekanų ir tt.
12170 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.
Telefonas: Townsend 6-1600

LIETUVISKA CEVERYKU KRAUTUVE
WALK - MORE SHOE STORE
Pasirinkimas Visai Seimynai — Florsheim ir Overglobe Rūšys
OVERGLOBE CEVERYKU
Moterims Pasipušimui Čevyrkai
5432 W. Vernor Highway
DETROIT, MICHIGAN

Lietuvis Namų Budavotojas
JOSEPH BLISS
Telefonas, TYLER 6-5754

Joseph Lucky
LIETUVIS SIUVEJAS, VALYTOJAS IR DAZYTOJAS
Siutus darom ant užsakymo moterims ir vyrams vėliausios mados. Taipgi pertaisome už prieinamą kainą.
3012 McNichols E., Detroit, Mich.
Darbų paimam iš namų ir pristatom
Telefonas: Townsend 5-1578

DETROITO DARBININKŲ KOOPERATYVO VALGYKLA (Restaurant)
PIRMAS SKYRIUS:
2934 Yemens St., Hamtramck, Mich.
Atdara nuo 5 val. ryto iki 11 val. vakaro
ANTRAS SKYRIUS:
9238 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.
Atdara diena ir naktį
Mūsų Obalnis: Svetiasis ir Sveikas Malstas
Suorganizuotas ne pelnui, o plėtimui kooperatyvio judėjimo. Del gero ir skanus maisto sustokite čionai.

Darbininkiška Užeiga
HICKS
1804 Springwells, Detroit, Mich.
GARDUS ALUS, SILDUS VYNAS, STIPRI ARIELKA
Skanūs Užkandžiai Sykj užjėgs, visados užėisi

Tel. Lafayette 1545 Notary Public
PAUL MOLIS
Real Estate, Insurance ir Laivakorčių Agentura
1982—25th Street
Arti Lietuvių Svetainės ir Vernor Highway
SERMENU DIREKTORIUS — LIETUVIS GRABORIUS
Geras Patarnavimas Visiems
D. B. BRAZIS
1930—25th Str., Tel. Lafayette 1275
(Arti Lietuvių Svetainės)

KVIETKININKAS
F. LOCNISKAR
Kvietkos Visokiem Reikalom Parenduojam Palmas.
Mes išpildome gilių užsakymus telegrama visur įjunginėse Valstijose.
3276 Michigan Avenue
Tel. Lafayette 1985

DETROITO RADIO KONCERTAS
NEDĖLIOJ, LAPKRIČIO - NOV 2
Pradžia Nuo 5:30 Vakare

AIDO CHOROS 1938 DETROIT, MICH.

DETROITO AIDO CHORAS
RENGIA DETROITO RADIO KLUBAS
Programą atliks visi, kurie dainavo iš radio stoties WJBK, 9 val. sekmadienį rytas.
Geriausių gerimų ir užkandžių. Šokiam gros divi orkestras.

Lietuvių Svetainėje
25 ir Vernor Highway Ižanga 50c ir 5c taksu

Detroito Žinių Skyriaus Tąsa

Sears Roebuck Streikas

Jau apie trys savaitės kaip streikuoja Sears Roebuck Co. darbininkai. Detroito randasi milžiniška vėrauzė (sankrova) ir keletas krautuvių, kur dirba šintai darbininkų. Didžiumą dirba moterys ir merginos. Iki šio laiko tos kompanijos darbininkai kantriškai tarnavo ir vergavo už mažas algas ir negaudo mokėsties už viršlaikį nei kitokių algos priedų. Bet dabartiniu laiku, pakilus nesvietiskai pragyvenimo reikmenų kainoms, o algos vis tos pačios, tai darbininkai netekę kantrybės išėjo į streiką ir labai solidariskai pikietuoja ir veda savo reikalus. Kaip matosi, kompanija turi didelius nuostolius, nes žmonės simpatiskai pritaria ir necina ten pirkti. Patarfina visiems padėti darbininkams šį streiką laimėti. Alvinas.

Detroito Kalendorius

Lapkričio 1 d. Aido Choras rengia maskaradų balių Draugių svetainėje, 4097 Porter st. Pradžia 7 val. vakare. Pražiai už įdomiausias kostiumus.

Lapkričio 2 d. LDS 86 kp. susirinkimas įvyks 10 val. ryte, 1035 Caniff ave., Latovų svetainėje. Visi nariai dalyvausite.

Lapkričio 2 d., 1 val. po pietų, LDS 21 kp. susirinkimas įvyks 4097 Porter st. Visi nariai dalyvausite.

Lapkričio 2 d. vakare, Lietuvių svetainėje ant 25-tos ir Vernor Hwy., bus didelis koncertas. Rengia Detroito Radio Klubas. Visus kviečia dalyvauti.

Draugių svetainės šauki vakarienei įvyks šeštadienį, lapkričio 8 d. Tikėtus galima gauti išanksto pas organizacijų narius.

Detroito miesto vyriausybės rinkimas įvyks lapkričio 4 d. Balsuokite už unijos indorostus kandidatus: S. Nowak, Diggs ir Edwards.

Alvinas.

LDS 25 Kuopos Veikla

(Tąsa nuo pusl. 3)

kad pentadentais, kaip darbo dienoj, nėra pasekinių, nes ne visi nariai gali ateiti. Nutarta susirinkimus laikyti sekmadieniais iš ryto nuo 10 val. Sekamas susirinkimas bus laikomas antrą sekmadienį, lapkričio 9 d. O toliau susirinkimai bus bus laikomi reguliariai kas trečią sekmadienį, pradėdant nuo gruodžio 21 dienos.

Valdyba raportavo, kad šiemet didelis skaičius narių dar nemokėjo duoklių ir mažai narių lanko susirinkimus. Nutarta tuos narius matyti ypatingai ir paraginti, kad užsimokėtų duokles.

Kuopa finansiskai stovi gerai, ir esant svarbiam reikalui, gana gausiai atkūta iš lėšų.

J 52 kp. persikėlė iš Clevelando LLD 22 kp. M. Alvinienė ir jos gyvenimo draugas persikėlė iš 188 kuopos.

Nariai nepamirškite, kad kitas susirinkimas įvyks lapkričio 9 d., 10 val. ryte.

Alvinas.

Iktai sveikata ir linksmai ir gyvenai dar daug metų su savo mylimu draugu ir su šūmum. Margaret Alvinienė.

Tobrako tvirtovėse australiečiai kareiviai nenusimė, nors jie yra tik apie 400 jardų nuo priešo linijos. Jie čia įsidrūtinę jau keli mėnesiai, kad ir apsupti iš aplink, tik per jūrą gauna susiekti su saviškiais karo laivais; jie gerai laikosi.

Svarbesni Punktai Prezidento Kalbos

(Pradžia ant 2-ro pusl.)

tas dirba Hitlerizmo naudai. Kaip prez. Rooseveltas sako, motyvai, tikslai, delko tie žmonės taip elgiasi, čia nesvarbu. Svarbu tas, kad jie, neatsižvelgiant į motyvus, pasitarauja Hitlerizmui.

Tas klausimas taip aiškus kaip diena. Jo logika nepalaužiama. Delto veltui teisingi tie iš lietuvių, kurie atakuoja tvirtiausią ir griežiausią kovojantį Hitlerio priešą—Sovietų Sąjungą. Taip darydami jie bendradarbiauja Hitleriui.

Prezidentas sako, kad pačios didžiausios svarbos reikalas yra gaminti juo daugiau ginklų, tankų, orlaivių ir amunicijos, kad geriau apsiginklavus ir padėjus Anglijai ir Sovietų Sąjungai. Kas trukdo tame darbe, tas padeda Hitleriui.

Tai yra visos tautos valia, kad Amerika pristatytų paramos kitoms šalims, o jei kas pastos kelią, mūsų laivai šaudys tik pamatę tuos priešus.

Atstovų butas jau nubalsavo dalinai pakeisti Neutralumo Aktą, veikiausiai tai padarys ir senatas. O tada Amerika galės apginkluoti savo prekinis laivus, kad jie apsigintų nuo priešo.

Mūsų prekiniai laivai turi būti protektuojami, sakė prezidentas. Jis taipgi sakė:

“Nei vienas žmogus, kuris gerbia narsą ir ištvermę, negali nėsijaudinti matydamas taip ištvermingai Rusijos žmonių priešinimasi...”

“Rusijai reikalinga visokeriopos pagalbos—orlaivių, tankų, šautuvių, medikalių reikmenų, ir kitos pagalbos—sekmingam apsigynimui nuo įsivežėlių.”

Sovietai jau gatmą daug Amerikos paramos ir toliau tas bus daroma, sakė prezidentas.

Vienas senatorius klausė Valstybės Sekretorių, kuomai pateisinama Amerikos paramos teikimas Rusijai. Jo atsakymas tokis:

ABEKAS MARŠRUTUOJA VAKARUOSE

F. Abekas, “Vilnius” redaktorius, kuris dabar važinėja vakarinėse valstijose, sako prakalbas, rūpinasi dienraščio reikalais, atnaujina prenumeratas ir nauji skaitytojų stengiasi gauti.

Jis jau parašė įdomių informacijų apie lietuvius, kur jis lankėsi.

Jis yra geras kalbėtojas ir organizatorius. Vakarinėse valstijose lankosi pirmą kartą.

Siomis dienomis baigia maršrutą Oregon valstijoje.

Paskui vyks į California. Iš ten per Arizoną, Colorado ir Kansas grįš į Chicago.

Abekas lankysis šiose vietose sekamomis dienomis:

Spalio 30-31, lapkričio 1-2 San Francisco ir Oakland, Calif.

Lapkričio 4-5-6-7 dd. Los Angeles, Calif.

Lapkričio 9-10 Phoenix, Arizona.

Lapkričio 13-14-15 Denver, Colo.

Lapkričio 16-17-18 Kansas City, Kansas.

Prašome visų minėtų

miestų lietuvių pagelbėti apšvietos ir spaudos platavimo darbe. Pasikelbomis dienomis, kur galima, prašome surengkite prakalbas. Vajaus Komitetas.

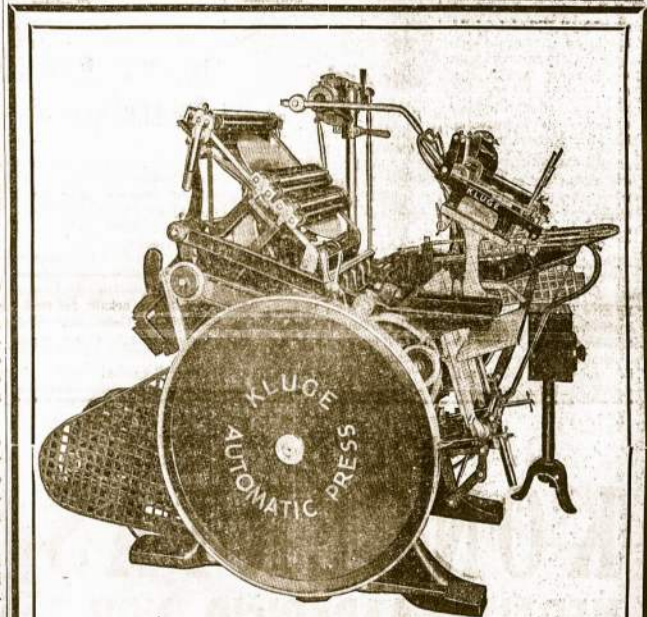
PRISISAVINO DU BUVSIOS DANJOS LAIVUS

NEW YORKAS. — Juriūto susisiekimo komisija perėmė į vyriausybės žinių du buvsios Danijos valstybės prekybinius laivus. Laivai motorais varomi ir faktiniai nauji. Vienas jų 1,641 tonų, antras 1,369 tonų.

TIES KALININU NACIAI NETEKO 5,000 KAREIVIŲ

LONDONAS. — Sovietų radijas praneša, kad naciai stengėsi paimti Kalininą, svarbų geležinkelio centrą. Tačiau buvo atmušti su mūšiošiais. Naciai praliko 5,000 kareivių užmūštais ir sužeistais ir neteko 40 tankų.

Geras Vilnietė, ar jau gavai bent vieną naują skaitytoją?

Presas ir Kiti ‘Vilnius’ Reikalai

Darbininkų Spaudos Bendrovės suvažiavimas nutarė, kad mūsų spaustuvei reikalinga įsigyti smulkiems darbams naujas presas. Jau užsakyta presas, kurį matote aukščiau paveiksle. Už trumpo laiko ji gausimė.

Automatic Kluge Press su visais daudečiais kainuos \$2,500
Pabrangimas reikmenų—popieros ir taksai padidina išlaidas 2,500
Skola už linotype mašiną 1,700

Viso \$6,700

Perkant A. K. Press “Cash” ir atmokant skolą sutaupintume \$ 700
Aukų naujam presiui jau suplaukė iki dabar \$1,261.25
Truksta, arba reikia sukelti visiem reikalams \$1,738.75
Sukelus šitą sumą, nebeturėtume skolų ant mašinų ir nereikėtų nuolat organizacijąs kvaršinti su aukomis.

Detroitiečiai rodo kelią atsekimui šio tikslo. Jie nusitarė sukelti šiam reikalui \$500. Jie veda agitaciją LLD narių tarpe už aukavimą dienos uždarbio “Vilnius” reikalams. Jiems sekasi.

Chicagoje-Roseland kolonija pirmuosius seka. Aišku, kad detroitiečių planas tinka kiekvienai lietuvių kolonijai, kiekvienam vilniečiui ir vilnietėi.

“VILNIES” yra pažangiosios lietuvių visuomenės įstaiga.

“VILNIES” reikalai yra visų anti-fasistų lietuvių reikalai.

“VILNIES” sudrūtinimas, tai laimėjimas pažangos prieš reakciją.

Delto atsisaukiame į visas pažangias lietuvių organizacijas ir visus “Vilnius” skaitytojus, rėmėjus ir dalininkus ir prašome pasekti detroitiečius: kas su auka, kas su dienos uždarbiu; kas su daugiūria, kas su mažiau sulkelimui “Vilniai” \$4,738.75.

Atskaita bus duodama punktualiai.

Darb. Spaudos Bendrovės Valdyba ir “Vilnius” Administracija.

Naujas Amerikos karo laivas baigiamas statyti Norfolk, Va., laivų įmonėj. Jis budavojamas visu galimu skubumu, kad padidinti laivyną artėjant Amerikos stojimui karan.

KAIP FAŠISTAI UŽPUOLĖ LIETUVĄ

Paskutinės Dienos Laučių Šeimos Lietuvoj

Kėdainių apskrityj, netoli nuo Apitalaučių dvaro, gyveno valstietis Stasys Laučys su šeima. Tai buvo valstietis, kokį nemažai Lietuvoj. Gyvenimas skaitlingos jo šeimos visiškai priklausė nuo žemės ir įdėto į ją darbo. Budavo metų, kada Laučiui sekėsi—derlius buvo toks, kad galėjo išlaikyti iki septynių metų. Buvo ir blogesnių metų, tada prisidėjo išskirti duonos užtraukiant paskolą, nes žemės visados jam stokavo.

Tuoju po to, kaip Lietuvoj įsikūrė tarybinė tvarka, Laučys, kaip ir kiti valstietiniai, kuriems trukdo žemės, gavo sulgyvį su šeimos žemės pridėkly.

Naujas gyvenimas prasidėjo valstietiškoje šeimoj. Pavasarį Stasys išėdavo į lauką, pasimidavo į saują žemės, trynė ją, pradėdavo pro pirštus ir dar sprendimą ar jau galima pradėti arki ir sėti. Niekados pirmiau Stasys tiek daug nerymavo dėl oro, kaip dabar. Ar juokai gi—jis tapo šeiminnikas didelio žemės ploto!

Pagalima, atėjo pavėlavęs šiltas oras. Smagus traktorietis Juozelis Gulveičius, iš traktorių-mašinų stoties, aparė jam ir jo kaimynams žemę. Visa Laučių šeima ir kiek tik buvo kaimynų—išbėgo žūrėti į tą stebingą mašiną, kokios čionai dar niekadoms pirmiau nematė. Laučys pasai sėjo miežius, avižas, kviečius ir kitus javus. Kada baigė sėti, atvažiuo vyras iš miesto ir atvežė ledinųjų gamtinių medžiagų trobesių statybai. Tai buvo, kaip kokias linksmas pasaka.

Skubiai Laučys suvežė statybos medžiagas į išankstus pasistatytą ir pamūlytą žemės vėją. Jis gavo pasakoti apie metų septyniadesimtį Kubonietų medžio ir pradėjo statyti erdvų namus.

Vėlai nakį, kada vaikai miegojo ir stebėjė girdėjosi tik kurkus vygės krypavimas su pačiais mažiausiais šeimos nariais—dykunkais Antanėliu ir Antanėte, šeimos galva tarėsi su žmona apie tolmesnį gyvenimą. Rudėnį jis turėjo suminti apie penkio-liką centnerių rugių, penkiasdešimt centnerių kviečių, avižų, miežių ir kitų javų. (Centneris apie 220 svarų.—Red.). Tai didelis turtas!

Šeštadienio vakarą, birželio 21 dieną, kaip visada, Laučys su žmona buvo bažnyčioj. Jie padėkavojo Dievui už vėliausius jems suteiktas laimes. Dar buvo šviesa, kada šeima nuėjo gulti. Sekančią dieną Stasys išvažiuojo į Kėdainių miestą. Arklys pavaliai bėgo aprasojusiu keliu.

Linkui Kėdainių jau buvo visą arki, kaip staigiai padangėj pasirodė lėktuvai. Jų bauginantis užsisis tai nutrukdavo, tai vėl pakildavo, susiliejant į baisų staugimą. Už kelių minučių nuo lėktuvų staugdamos krito žemyn bombos. Laučys matė, kaip ant miesto išliko dideli stipalai dūmų. Štai virs didelių lėktuvų pasirodė keletas sidabrinių nedidelių lėktuvų, bet vikių. Vienas didelis lėktuvas užsidedė ore ir persivertė smigo liepsnoms žemyn.

Pradžioj Stasius pasirodė, kad tai tik oro pratimai. Bet greitai jis suprato, kad tai nėra bandymai. Ne, tai ne pratimai, tai karis!

Didžiai susijaudinęs pasuko arkli atgal ir nušėdams į skubėję namų link. Dar neprivažiavus Apitalaučių dvarą, jį pasivijo trys lėktuvai. Jie skrido pžemiu. Vienas praskrisdamas tiesiai virš jo vežimo išleido iš kulkosvaizdžio kulkų salvą. Stasys apimtas mirtinos baimės nušoko nuo vežimo ir kiek tarėdamas jėgų leidosi bėgti. Tuo karū jį kulkos pakierio arkli. Arklys krito ant kelio, apspylė kraują, įspainiojo į pekinklus, baisiai

giosavo kojomis. Stasys skubėjo linkui namų apimtas baimės dėl šeimos likimo. Kelyj jis sutiko bėgančius valstietčius ir moteris. Tulos iš moterų jau pavargusiai čjo, nežėję. Kaip Fašistai užpuolė Lietuvą amos ant rankų savo mažiūčius.

Aplenkęs užtvanką išbėgo į pamškę, iš čia matėsi Apitalaučiai ir Stasys žiūrėjo, kad priekakį išlikus liepsna. Visi trobesiai—arklėdė, laikinas gyvenimas, tvartas ir daržinė—viskas apimta liepsnos.

Kojos Stasio atsiskaldė klausyti, jis bejėgiškai sudirbo ant žolės, abiejomis rankomis nusvėrė užgalvos. Tartum prirenktas sunkiai atsiskaldė ir, surinkęs visas jėgas, vėl leidosi bėgti link namų. Netoli nuo gaisro vietos sustipėjo vargonininku, kuris prabėgdamas didžiai nusigandęs saukė: „Viskas sudėgė! Stasys, mano namas taipgi... Tavo irgi...“

Laučys skubėjo pirmyn. Apylinkė apimta gaisro kvapais, virš gaisro sukosi dūmai ir kibirkštys. Gaisras buvo pačiame stiprumė. Štai jis tik už kelių išdešimčių masių. Kur žmona Ota? Kur vaikai?

Vietoj, kur buvo jo laikinis gyvenimas, Stasys matė tik jaugindamus degli apdegulius. Nuosialni nno gatvės, pridūgiant naužycius traukiančius, sėdėjo sudirbusi Ota—Stasio žmona. Akaros riedlėjos jos skruostais, akys apimtos mirtinos baimės. Greta su ja sėdėjo slubas Jonelis ir vyrėnosioj šefliokos metų dukrėlė Broniutė, laikydama ant rankų trijų metų broliuką.

—Dieve mano! Ota!... Kur kiti vaikai!—saukė nusigandęs Stasys.

Ona tylomis parodė ranką į gaisrą.

Kada moteris atgavo jėgų ir galėjo jau kalbėti, Stasys išgrėdo iš jos lupų kraują užsaldadčius zodžius. Kiti jų vaikai žuvo gaisre. Dar visi jie miegojo, kada fašistų lėktuvo bomba, pramušė stogą ir lubas, nukrito gyvenimo viduje. Užsidedė grinlys. Ona pagriebė ant rankų lyvynukus—berniuką ir mergaitę ir išbėgo į kiemą. Kartu su ja auspėjo iš liepsnos išstrūkti Broniutė, išsinešdama broliuką Vaiduką. Slubas Jonelis tuo karšu buvo tvarte. Jis atsiskaldė anksčiau kity, kad pašeriti ožkas. Ki—ki keturi vaikai gulėję ant grinlų, mirtinai buvo prislėgę nūritusių lubų ir stogo. Sausas namas taip staigiai buvo apimtas liepsnos, kad niekas neturėjo žingsno puli į gasyti ir vaikus gelbėti.

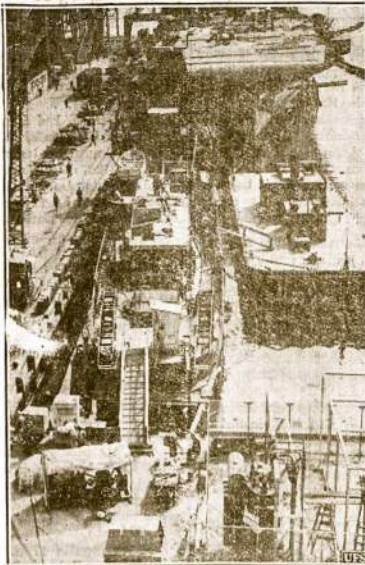
J kelias minutes Stasys ir Ota neteko keturių savo kudičių, trobesių ir turto! Tokis likimas patiko ir kitus Lietuvos valstietčius, kurie buvo žvėriškai užpulti fašistų oro piraty.

Stasys stovėjo prisilėgęs vargo ir nelaimės. Jo rankos suspaudė į kietus kumščius ir jis, apimtas teisingos apmąudos, pasuko į vakarų pusę, iš kurios žemiausiai pamatė fašistų omlinėšius ir pakrėtęs ore cumščiais tylomis tarė, tartum atsai į save:

—Nu, palaikiet! Mės jums žarodysimė kaip deginti mūsų namus, kaip žudyti mūsų vaikus!

Tų pasakė Stasys dar ir patal neturėdamas aiškaus supratimo savo žodžių.

Prabėgo trys savaitės. Lietuva prisilėgta sunkaus hitlerinio šato, aplaistyta kraują. Budeiški fašistų „S. S.“ buriai lėkslo, kaip pasūtę žvėrys po Lietuvos sodžius, afiminėjo nuo valstietčių likučius perėję metų Jerliaus. Dar nepribrėdusius įvairus pajuą pašarū vokiečių žriniųj arkliams. Kiekvienam tartu pilni keliai valstietčių surištomis rankomis, kuriuos varo

Portsmouth, Va., baigiamas statyti Dėdės Samo mišų gaudytojas, kuris padidins karū laivų tuojau. Čia taipgi atplaukė Anglijos laivas „Illustrus“, kuris vežioja orlaivus.

„JŪS PAGELBĖJOTE MAN, DABAR PAGELBĖKITE EARL BROWDERIUI“

Amerikinio Piliiečių Komiteto Išlaivinimui Browderio pirmininkas Tom Mooney išsiuntė visoms Amerikos mišijoms atšaukimo laiską. Tame laiske Mooney primena apie sunkią ilgų metų kovą už išlaisvinimą iš kalėjimo jo ir Warren Billingso. Visa Amerika žinojo, kad jėdė yra nekalti, bet reakcinės spēkos Californiajė norėjo juos laikyti kalėjime ir išlaikė per dvidešimt tris metus. Darbo unijos, organizuoti darbininkai, per dides daugelio metų pastangas pagaliau privertė San Quentin kalėjimo duris atkaryti.

Panaši istorija dabar su Earl Browderiu, ir vėl organizuoti darbininkai turi atlikti pagalbą ir atidaryti Atlanto kalėjimo duris.

„Aš darau asmenišką atšaukimą jumis“, sako Mooney ničėtam laiske, „uz žmogų, kurį aš pažystu per daugelį metų. Jis yra vienas iš žymiausių kovotojų už darbininkus. Jis ir jo saukeiviai pagelbėjo suorganizuoti didelį skaičių žmonių už išlaisvinimą iš kalėjimo manęs ir Warren Billingso, ir kity darbininkų kalinių.“

Mooney murodo, kad be Billingso pagelbos, nei jis, nei Billings nebūtų laivę išlaisvinti. „Musų pasiūlykimas jumis ir abiem žmonėms“, sako Mooney, „buvo pateisinimas. Ačiu žendarai. Juos varo sušaudyti! Zemė dejuoja nuo verkimo našlečių vaikų, išgedytų motinų ir merginų ir tukstančių apipėštų valstietčių, kuriems fašistai atėmė beveik viską.“

Užnugarį fašistų armijos atsirado Lietuvos valstietčių—partizanų buriai. Jie slypstydamiė miskuose, nakimis ir porėniais daro užpuolimus ant fašistų armijos užnugario, ant jų stovyklų, pagrobiami ginklus ir kitus karo pribuklus ir vėl slepiasi miskuose.

Viename iš ty partizaniskų burių veikia ir Stasys Laučys. Jis žvalgas partizanų burio. Jo burys gabiai manevruoja po miskus ir raistus, netikėtai atsiranda ten, kur mažiausiai jo laukia priešas—ant plentų, prie tiltų ir geležinkelų stočių.

Taip kersina už savo tėvynę, namus, žemę ir žuvusius vaikus Stasys Laučys.

V.—Oks.

darbo unijas tuojau priimti rezolucijas ir pasiūsti prezidentui Rooseveltui. Jis esąs įsitikinęs, kad organizuoti darbininkų balsas anksčiau ar vėliau bus išgirstas.

Metal Bed and Spring Workers Unijos Lokalo 140 gspadorius Alex Sirota pasisakė už Browderio išlaisvinimą. Jis sako: „Mes negalime būti perdaug techniški šiamdien. Mums reikalingas kiekvienas žymus antifasistas šiandien daugiau, negu kada nors pirmiau. Tuo būdu aš raginu, kad Earl Browderis būtų paleistas iš kalėjimo. Tuo žygiu bus ištrinta dėmė iš mūsų rekordų ir bus pastarnauta Amerikos žmonių interesams.“

New Yorko aukštojo mokslo istaigose viršininkai ir studentai išėina viešai ir reikalauja Browderiui laisvės. Šiomis dienomis už lokį prezidento žygi yra pasisakę: Bernard Hollander, prezidentas Engineering Society; Milton Leidner, redaktorius „Main Events“; Bill McLaughlin, luvys Student Council prezidentas; Harry Mann, Economics Society prezidentas; Robert Harris, House Plan prezidentas; Alan Herman, Student Council prezidentas; Rose Steinberg, Marxist Society prezidentas, ir Roslyn Green, Girls' Club prezidentė.

Visų šiy veikėjų nuomonė panaši į tą, kurią išreiškė Bernard Hollander, kuris sako:

„Nacionalė vienybė prieš nacizmo pavojų Jungtinėms Valstijoms yra gyvenimo ir mirties problema šiandien. Kadangi stipuriamė su visuotinu pavojumi mūsų kraštiu, mes turime pasilikti už pavojų su visuotinais suvienijomisi spēkomis. Dėl tos priežasies Browderis turi būti išlaisvintas. Nepaisant mūsų nuomonės apie Browderio politines pažiūras, j jo kalėjimu reikia žūrėti iš to taskaregio, ar mes galime laikyti nuosialni dar kurį žmogų nuo nacionalio fronto prieš Hitlerį. Aš manau, kad mes negalime. Browderis gali prisidėti prie sudarymo tokio fronto ir jokie politiniai

KONCERTAS ir ŠOKIAI

Rengia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 63-čia Kuopa

Subatoje, Lapkričio-Nov. 1, 7 Val. Vak.

PROSPERITY CLUB HALL

BENLD, ILLINOIS

Įzanga: iš anksto 35c, prie durų 40c, šokiama 25c

A. KENSTAVIČIENĖ

Programos išpildymui yra užkviesta iš Chicago garšis solista: Povilas Stogis ir Agnes Kenstavičienė ir Juozo Kenstavičiaus Gitarisų Trio; vietos garsus akordionistas, Pete Demartini ir prof. C. Gioiello ir jo dukrėlė Margaret, armonistai. Po programos bus šokiai iki vėlyhos nakties. Sirdingai visus užprašome atsilankyti. Komistja.

PROPOZICIJA VAJAUS REIKALU

Senas lietuvių visuomenės veikėjas ir dienraščio „Vilnius“ bendradarbis, Pittsburgh, Pa., Juozas Baltrušaitis, atsitiuė sekamą atšaukimą:

Jeigu jūs skaitytė mano raštus „Vilnyje“, tai galite po vieng skaitytojų šiuo „Vilnius“ vajuus laikotarpiu. Vilniečiai atsiuėte man blankų ir kito ko, kad gaučia naujų skaitytojų. O aš to darbo atlikti negaliu. Del to prašau jus, draugai ir draugės, užaduokit mane, o aš tuo tarpu parašysiu naują straipsnį. Va, tai su šita intencija nueikite pas gerus žmones Lietuvius ir gaukit skaitytojų, o pasukui praneškite, kad mano prašymą išpildėte. Didesnio atlyginimo man nereikia. O jūs pasidaravimas bus dabar garbingesnis, negu buvo kada nors seniau, nes dabar labiausiai reikia stiprinti mūsų darbininkiškąją spaudą, kada jai grėsia visoki reakiniai pavojai.

Už išpildymą mano prašymu—ačiu. J. Baltrušaitis.

Yra nemažai tokių skaitytojų ir veikėjų, kuriems viena kita klišiūs trukdo gaminti naujų skaitytojų ar atnaujiniimui senų. Bet kiekvienas skaitytojas gali bent kuą prisidėti prie vajuus.

Baltrušaitis yra žurnalistas, seniaus pats leidėjas ir redagavęs laikraščius; jis sutinka prisidėti raštams. Tačiau ir redakcijai gera parama; ir skaitytojams davynis.

Kiti gali prisidėti pakalbimu skaitytojų. Dar kiti, žinodami skaitytojų, gali pakalbinti jį panaujinti prenumeratą.

Didesnėse kolonijose, kurie patys neturi galimybės daug vajuų veikti, gali bent kitiems nurodyti žinomus gerus prospektus, suteikti antrašus žmonių, kurie dar „Vilnius“ neskaito.

O tie, kur lietuvių visai nėra ir gauti ar panaujinti skaitytojų nėra galimybės, gali prisidėti su finansine parama.

Šiame vaju už daugiau skaitytojų taipgi stengiamasi ir sukelti finansines dienraščiu paramas, kad dažnai nereikėtų rinkti aukas, „baderuoti“ skaitytojus.

Taigi, visi sukaupkime jėgas laike šio vajuus ir veikime kas kuą galime, kad ir skaitytojais ir finansinai vajuus juo geriausiai pavyktų.

Jeį pageidauji, kad ir tamtos kaimynas gauty teisingas žinias apie karą, užrašyk jam „Vilnį“

Lietuvių Piliiečių Komitetas.

RENGKITĖS PRAKALBŲ MARŠRUTUI

LIETUVIAMS REIKIA VIENINGAI STOT PRIES HITLERIZMĄ. PREZIDENTO ROOSEVELTO KALBA LAIVYNO DIENOJ TURI MUMS DIDELĖS REIKSMES. KAIP GALIMA SUBENDRINTI LIETUVIŲ VEIKIMAS? KAS SVARBIAUSIA SIU MOMENTU?

Liet. Literatūros Draugijos 10-tas Apskritis turės prakalbų maršrutą nuo lapkričio 8 dienos iki lapkričio 16 dienos. Šie klausimai bus aiškunami šiose prakalbose.

Kalbės V. Andruleis, iš Chicago.

Prakalbos prasidės Grand Rapids ir eis sekamai: Lapkričio 8 ir 9 d., Grand Rapids.

Lapkričio 10, Muskegan.

Lapkričio 11, Hart.

Lapkričio 12 ir 13, Scottville ir Custer fermerių srityj.

Lapkričio 14, Saginaw.

Lapkričio 15 ir 16, Detroito.

Kuopos malonės įsitemyti šį pranešimą ir tuojau rengtis prakalom nuozmėtose dienose. Dėl daugiau informacijų kreipkitės į apskričio valdybą sekamu adresu: 8049 Whitcomb, Detroit, Mich.

Plakatus galite siųsti spausdinti į "Vilnius" spaustuvę.

Momentas labai svarbus. Europoje siaučia nuozmus karas. Mūsų šalies gyvenimas tuo paliestas. Mūsų šalies laisvę ir gerovę priklauso nuo hitlerizmo sumušimo.

Tarp lietuvių yra nemažai hitleristinės įtakos, nes

Darwinizmas ir Religija

Religija skelbė ir skelbia, esą visas pasaulis ir žmogus yra dievo sukurtas, esą pasaulis dievo sukurtas išskingai. Religija moko, kad tvarka žemėje yra dievo nustatyta ir ji negali būti pažeista. Tai reiškia, kad žmogus žmogaus eksploatavimas, skurdas ir milijonų žmonių katagorinis darbas ir prabangus veltėdžių eksploatatorių saujėles gyvenimas esąs iš "dievo valios."

Darvinizmas sugriovė tuos religijos prasimanymus. Jis nesugriminamajai rodo, kad visos esybės—augalai, gyvuliai ir žmogus—atsirado žemėje visiškai natūraliu būdu—evolucijos arba nuoseklaus istorinio vystymosi procesu. Remdamasis pasauliniu žemės uktio patyrimu, naujų naminių gyvulių veislių ir naujų augalų kultūrų rūšių išvedimu, Darvinas įrodė, kad gyvuliai ir augalai nuolat kinta. Tuos kitimus žmogus gali sukelti ir pakreipti savo interesams, padedant vadinamajai dirbtinei atrankai. Daugybė pasikeitimų vyksta ir laukinių augalų bei gyvulių organizmuose. Bet laukinėje gamtoje vietoje dirbtinės atrankos, atliekamos žmogaus, veikia natūrali atranka. Gamtoje gyvū padarų tarpe vyksta įtempta kova už buvį. Tai kovai vykstant, jie yra natūraliai atrenkami. Išgyvena ir palieka savo palikuonis tik tokie gyviniai, kurių organizme vyksta naudingiausios, labiausiai pritaikomos lobiudžiui pakitimai; kiti gi žūva, nepalikdami palikuonių. Iš kartos į kartą vis labiau ir labiau turiėja ir sudėtingesnę darosi gyvulių ir augalų naudingų kilmę—pristatymo sistema.

Daugeliu iš gamtos ir praktikos imtų faktų Darvinas parodo, kaip iškyta naujos augalų ir gyvulių rūšys, kaip vyksta jų evolucija.

Idomius bandymus, kurie nušviečia aukštose kalnuose augančių augalų kilmę, yra padarę garsus botanikas Bonje. Aukštose kalnuose augantys augalai turi visą eilę būdingų ypatybių: karlikinis auginas, labai stambūs ir aiškūs žiedai, jų ypatybės perdirlant grynanęli, kvėpuojanti, garinant vandeni, anatominėje struktūroje ir tt. Visos tos ypatybės yra tiesiogiai susijusios su ankštų kalnų klimatu. Perskyręs pastatų tokį augalą į pasodinę vieną jo pusę aukštose kalnuose, o kitą—lygumoje, Bonje po kurio laiko išaugino abiejose vietose dvi labai skirtingas augalų rūšis.

Bandymai yra parodę, kad slėnyje augęs kadugys, pasodintas aukštose kalnuose, per 25 metus pasidaro visiškai panašus į Alpiuose augantį kadugį. Rusių kitiškai panašiais atvejais vyksta, reikia manyti, tokiu būdu. Iš pradžių vyksta nepaveldimi pakitimai, prisitaikymo naujoms gyvenimo sąlygoms reakcijos rezultatas. Juk augalas gyvas. Pasodintas naujose sąlygose, jis pradės prisitaikyti, persiformuoti, pasireikš pakitimais, iš pradžių nepaveldimi, o paskui, po ilgesnio ar trumpesnio laikotarpio, tie pakitimai jau iš kartos pasidarys paveldimi.

Naujos gyvenimo sąlygos, į kurias patenka augalai, pakelčia augalą ir kartu daro atranką.

Natūralių atrankų gamtoje galima paillustruoti tokiu pavyzdžiu. Prieš prasidedant pirmosioms šalnimis, dėl atvėsimos augalai pradeda persiformuoti, juose prasideda sudėtinga prisitaikymo reakcijų grandis. Ir tie, kurie labiau persiformuoja, prisitaiko šalčiui, turi daugiau progos išlikti, o tie, kurie išsilaukia, jau lengviau iškenčia tolimesnes šalnas. Tuo būdu, natūrali atranka gamtoje yra kartu ir tam tikras augalų treniravimas.

Darvino teorija padarė revoliucinį perversmą ne tik moks-

le apie gyvuočius padarus—biologijoje, bet ir visose žmonių pažiuose ir gyvenj gamtoje. Tu teorija iš kartoj apvertė aukštyn kokojimas visas religines pasakas, visas nemokslines pažiūras į gyvenimą gamtoje. Darvinas materialistiškai išaiškino pasaulį, parodydamas, kaip vyko gyvosios gamtos vystymasis, ir kartu su tuo atidarė moksliską kelią gamtos kitimams tyrinėti.

Žemės rutulyje yra apie milijonus įvairių gyvulių rūšių ir apie 500,000 augalų rūšių. Prie to skaičiaus pridėjus išnykusias, išskamas gyvulių ir augalų rūšis, gaunama, naujausiasis duomenimis, nemažiau kaip 10 milijonų rūšių. Ir štai, kunigų, teologinių gamtos supratimu, kuris tada vytao gamtos moksluose, visus tuos organizmus, jų formą ir struktūrą, instinktus, gyvenimo būdą yra sukūręs vienas kartą ir visam laikui kažkokis nematomas "kūrėjas"—dievas. O Darvinas vietose išgalvoto dievo surado tikrąjį gyvojo pasaulio kilmę—kintamumą ir natūralų atranką.

Visiškai suprantama, kad bažnyčia, dvasiški, reakciniai mokslininkai, žodžiu—visas senasis pasaulis' puolė Darvino mokslą. Savo brošiūroje "Marksizmas ir darvinizmas" drg. Em. Jaroslavskis nurodo, jog antidarvinizmas buvo ir yra vienas viso kapitalistinio pasaulio idėjinės reakcijos ginklų, antidarvinistinės idejos yra reaktinųjų srovių išraiška ir dalartiniame moksle.

Darvino evolucijos teoriją pagimdė kapitalizmo epocha, kai kapitalizmas smarkiai augo ir žydėjo, kai jama kapitalistų klasa buvo liberali pažangų mokslo laimėjimų atžvilgiu. Tačiau ta teorija pažengė pirmyn, toli pralenkdamą savo epochą, ir tuč tuojau susidūrė su klesniais buržuazijos interesais, nes ji neigė religiją. Imperializmo, kapitalizmo puvinio ir žlugimo epochoje Darvino mokslas suėjo į dar atresnius prietaravimus su klesniais buržuazijos interesais, su visa kapitalistinė santvarka.

Tai lūdią daugybę būdingų reiškinų. Jungtinėse Amerikos Valstijose veikla įstatymai, kuriais drandžiama mokyklose dėstyti gamtą pagal Darvino mokslą, Eilėje universitetų gamtos mokslus leidžiama dėstyti tik remiantis... biblija. Žinomas yra "bezdžioninis procesas" Jungtinėse Amerikos Valstijose (1925 m.), kai, norint įtikti religijai, buvo nuteistas pedagogas dėl to, kad jis tvirtino, jog žmogus yra kilęs iš bezdžionės.

Jeigu buržuazinis pasaulis ginklavosi prieš Darvino teoriją, sulaužiančią vieną iš svarbiųjų kapitalizmo ramsčių—religiją, tai kitam pasauliui, darbo žmonių ir eksploatuojamųjų pasauliui ta teorija pasidarė idėjinis ginklas kovoje su kapitalistine santvarka ir religija. Jau 2-3 savaitėms praėjus po pagrindinio Darvino veikalą "Rūšių kilmė atrankos keliu" (1859 m. lapkričio 24 d.) išleido, Engelsas, susirašinėdamas su Marksu, dalinasi įspūdžiais apie tą knygą, labai vertindamas Darvino teoriją. Ir Marksas ir Engelsas savo genialiuose darbuose atkreipė didelį dėmesį į Darvino teoriją. "Kapitalė" Marksas nekartą remiasi Darvino.

Kalbėdamas prieš Markso kapo Engelsas pareiškė: "Panašiai, kaip Darvinas atskleidė organizmo pasaulio vystymosi įstatymą, Marksas atskleidė žmonišios istorijos vystymosi įstatymą..."

Tyrindamas Darvino teoriją, marksizmas parodė kai kurias jos klaidas ir į ją inėš savo vertingiausių kūrybinių lobi.

pasaulį naiviai perkėlė melagingą ekonominę teoriją, kurią buržuazinis mokslininkas Malтус sukūrė žmonių visuomenei (multuzianizmas).

Darvinas įrodė, kad žmogus yra kilęs iš bezdžionės, tačiau jis negalėjo nustatyti tos svarbios priežasties, dėl kurios bezdžionė pavirto žmogumi. Tą priežastį nustatė Engelsas savo genialiaame veikalė "Darbo vaidmuo bezdžionės suzmogėjimo procese." Engelsas įrodė, kad žmogus yra kilęs iš bezdžionės visuomeninio darbo dėka: "Darbas sukūrė patį žmogų" (Engelsas).

Aukštai įvertino Darvino mokslą pasaulinio proletariato vadai Leninas ir Stalinas. Leninas rašė, kad Darvinas padarė galį pažūrai į gyvulių ir augalų rūšis, kaip į su niekuo nesusijusias, atsilitikines, "dievo sutvertas" ir nepakelčiamas ir pirmą kartą biologiją įstatė į visiškai moksliską vėžes, nustatydamas rūšių kintamumą ir jų paveldimumą..." (I t., 3-cia laida, 62 pusl.).

1938 m. gegužės 17 d. įvykusiam Kremljuje aukštųjų mokyklų darbuotojų priėmimo draugas Stalinas kalbėjo: "Mokslas savo raišoje žino nemaža drąsių žmonių, kurie su-

gebėjo sulaužyti visa kas sena ir sukurti nauja, nežūrint jokių kliūčių, priešingai viskam. Tokie mokslo vyrai kaip Galilėjus, Darvinas ir daugelis kitų visiems žinomi."

Didžiulį vaidmenį kovoje su religija, kovoje už gamtos perdžimbą vaidina darvinizmas Tarybų Sąjungoje.

Dar priešrevoliucinėje Rusijoje, nežūrint darvinizmo persekiojimo iš oficialaus mokslo ir caro vyriausybės pusės, Darvino teorija išsikovojo tvirtą vietą gamtos moksluose: daugumas rusų gamtininkų pripažino Darvino teoriją. Jų tarpe ypatingą vietą užėmė žymus mokslininkas Klimentijus Arkadijevičius Timiriazevas—karštas darvinizmo šalininkas ir propagandininkas, performavęs Darvino teorijas pagrindu viso biologiją.

Didžioji Spalio Socialistinė Revoliucija atskleidė nebūtas galimybes Darvino evolucijos teorijai plėstis ir patekti į liaudies mases. Darvino mokslas užėmė labai svarbią vietą antireligijinėje propagandoje, kuri plačiai išsivystė mūsų šalyje ir padėjo bei padeda milijonams darbu žmonių išsilaisvinti iš religinio prietaru.

Darvino mokslas įgavo mūsų šalyje didelę reikšmę moksle ir žemės ūkiu praktikoje. Kūrybiš-Darvino teoriją, Mičūrinas, Li-

senko ir kiti mūsų mokslininkai pasiekė didžiulius rezultatus augalų perdžimimo pagal socialistinio žemės ūkio interesus.

Už naujų augalų rūšių išvedimų, už senų augalų rūšių perdžimbą, kuriam kelias atidarė Darvinas, kovoją šimtai kolektyvinų ūkių pirkčių-laboratorių, dešimtys lūkstancijų priešakinių kolektyvininkų.

Darvino evolucijos teorija pasidarė Tarybų Sąjungoje galtingas aktinas nuagėlė kapitalizmo likūčiams, jų tarpe religijai prietarams darbo žmonių sąjmonėje.

Akademikas B. Keleris. (Ši raštą gerokai sutrumpino.—Red.)

JUSŲ SVEIKATAI

Jūsų sveikatai mes turime gerą medaus. Naudokite jį vietose cukraus ir vaistų. Naudodami medų, jūs apsisaugosite nuo slogų, pataisysite savo vidurius, sutvirtinsite kraują ir visą savo kūno sistemą.

KREIPKITES: A. Avizienis 3116 S. Halsted Street

"VILNIES" RUDENINIS KONCERTAS

NEDĖLIOJ, LAPKRIČIO-NOV. 16

Pradžia 3:30 Valandą Popiet

OLGA DUBINETZ

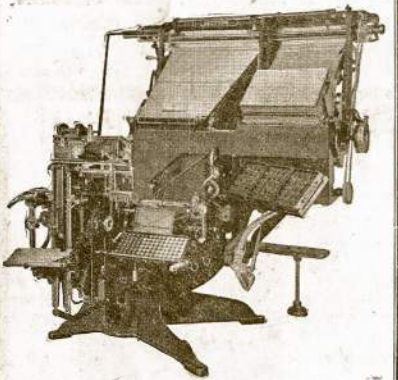
Programą pildys garsūs iš WLS radijo stoties muzikai ir dainininkai — Mack ir Bob, abu neregijai; taipgi lietuvių chorai ir dainininkai. Greitai bus paskelbta jų visų vardai.

SOKOL SVET.

2343 So. Kedzie Ave.

Tuoju įsigykite įžangos bilietus. Iš anksto 85c, prie durų bus \$1.10. Bilietus galite gauti "Vilnius" raštinėj ir pas platintojus.

VILNIES SPAUSTUVĖ
ATLIEKA
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS
GERAI IR PIGIAI

NAUJAS LINOTYPAS
Greičiau ir Geriau Atlieka Darbą ir Turi Daug Naujų ir Gražių Raidžių.
Todel visokiais spaudos reikalais kreipkitės į "Vilnius" Spaustuvę
Jūsų darbas bus padarytas greitai ir gražiai.

VILNIS
3116 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas VICTORY 1455

Mainų Savininkas š Colorados

Paškalbėjus su Vilniečiu Adamu Moliu.

"Vilnius" raštinė buvo užjęs senas dirbūsiu skaitytojas ir būvęs chieganės Adomas Molis. Reporteris teko turėti įdomus paškalbėjimus su svečiu, kas manau bus žingeidi ir skaitytojams.
Trei metai atgal A. Molis išvažiavo į Colorado valstiją ir ten jam pasisekė rasti turtingas įvairių metalų gylai. Jis senokai dirba vieną tungsteno metalo mėginį iefoli Boulder, Colorado. Turis taip jau užreģistravęs taip vadinamas "claim" aukso ir švino mainas Coloradoj ir New Mexicoj.

Kelios savaitės atgal jis ir žmona sumanė atstogom nuvažiuoti į Californiją. Bet kelijė žmona stačia apsigro ir pasiekus Hot Springs, N. M., mirė. Jos lavonas atvežtas Chicago ir palaidotas Tautiškos kapinėse spalį 9 diena.

Aukso ieškojimas tik jūdžiūnės pabėgęs, pasitelvatū svečią kaip tū ir kitus brangius metalus žiniųšis surandavakarinėse valstijose. Štai jo atpaškalbėjimas:

Zemė didžiūmoje priklauso valstybei, nei žendriūsiene tinkama, daugiūsiūnės tuos. Laiba gerai apsiūnėjus su uolū sudėtim žmogūšis greitai gali pasakyti kur randasi aukso, sidabro, švino, tungsteno ar kito brangaus metalo. Suradęs tinkamą vietū kalnuose, apsmūno aplink ir užreģistruoja savo "claim" valdžiūšis raštinėje. Matinkamū atmatuoja plotū žemės 600 pėdū plotū ir 1,500 pėdū ūgio, užsimokū taksus už treis metus išanksto \$15 — žemė tava.
Bet jei neišdiršū bent 40 pėdū ūgiū, žemė automatiškai sugryžia algal valstybės nuosavybėn.

Iš keliū jo "claim" vėrtūgiūšias esanti Hillside Mine, kurioje Adomas kas tungsteno, Kadangi šis metalas labai reikalingas apsiūnimo produkcijū, tai dabar mokū iki \$1.50 už svarū. Bet ten dabar jau žiema. Iš leisybės Colorados kalnuose žiema prasidėjo jau nuo 1 rugđio ir pėr pūsūšis nebegegūlia prisidūkti.
Delto jis čiā dar ilgokai pasisvečiūšijs ir tik apie pavasari grūš algal prie darbo.

Boulder, Colorado, yra tos valstijos universiteto miestas ir turi virš 12,000 gyvenojū. Bet lietuviū būvūti iki viena Molis žeimynā. Ar Adomas sugryžīs į vakarus vėl apsiūnėvęs tame mieste, dar nenusiūspėdęs. Išeidūšias svečiūšis jūšū Re-

Pažvelgus Atgal

Spaliū 29 Chicagošs istorijoj

1836 m. "wigu" partija masinėm mitingū indorsavo William H. Harrison kandidatūra J. V. prezidentū viciūn.
1890 m. pradėjo išsidūiēti dienraštis "Chicago Evening Post."
1893 m. ketūrios ugniagesiū komandos išvažiavo traunkintū į Milwaukee pagelbėti gesinti gaisrū.
1932 m. "Daily News" atpirko "Evening Post."

Gaisre Sudėję Du Žmonės

Trečiadienio naktj kilus gaisrui apartamentiniame name po num. 51 E. 44th st., ugnyje žuvo du žmonės. Trečias skaudžiai susižeidė šokdamas iš degečių namo per langū.

Zuvusiųjų tik vieno pavardė sužinota, jis būvęs Oliver Kelly. Moters lavonas taip sudėgęs, jog nebegalima buvo pažinti.

Vyt. Bacevičius Rašo

LAISKUTIS L. PRUSEIKAI

New York, Spaliū 27, 1941. Gerbiamas Drauge,

Kaip gyvuojat? Kaip sveikate?

Malonkėite pranešti per "Vilniū", kad turėsiū pianu koncertū New York, Radio stotij WNYC (City Hall), lapkričio 1, nuo 1:05 iki 1:30 po pietū.
Lapkričio 31 dalyvausiū Societj koncerte, New York, o lapkričio 9 — "Laisvės" koncerte, Brooklyn.

Paprašykite drg. Jagmina, kad malončū man persūstū tuos 2 straipsniū Flintū laikrašty, nes man jau pirliko, o jei labai padeda mano pastangose.

Geraiūš linkėjimai Jums, Jagminui ir Draugams.
Jūsų,
Vyt. Bacevičius.

NEPASIŠEKĖ NUSIZUDYTI

Frank Brewster nušoko nuo tilto į upę ties Halsted ir Division gat. su tikslu pasiskandin-ti, bet tilto sargas greitai žmogū išgriebe.

Porterisū paliko šmotelj akmenis iš savo maišos, kuriame, sakō, randasi aukso. Pilkom akim žūirinti nesinorūtj tikėti. Bet taip randamas tas brangus metalas Amerikos vakaruose.
—Rep.

Tulžies ir Krokodiliaus Ašarų Editorialas

Pereilo atrandienio "Naujienų" editorialas žlungis Grigaitis tulžim prieš komunistus ir absurdom nusiplovimui pro-naciziū.

Grigaitis buvo jau perdaug pritvinkęs "komunacizmū", tai tame editoriale jis ir išsielejo, pasilgino. Kad komunistai įrodo, kaip "Naujienos" su savo "specialiu korespondentu" Anecevičium tarntuotū naciam kovoj prieš Sovietus, taigi kartu ir prieš Anglijū ir Amerikū, tai Grigaitis bando savo kasdien apgūdintūšias skaitytojus tikinti, btk komunistai tai daro dėl to, kad naciai jiem tai diktuoja — nori, kad komunistai jiem tarntuotūšias organus puldinūtū.

Tai stengimasis nuo savęs nukreipt žmoniū atydą. Tai vagiūš sauskamas: "Vyrū, laikykite vaizdū..."
Paskui Grigaitis susigraudina ir pradeda verkēt, kad jis nekaltai vadinamas pro-nacium.

Čia jis net Sovietam ir pagelbiū bando stotl. Girdi, visi žinom, kad Sovietam dabar reikalingū kuo daugiūšias karū reikintū, ir čiā pat sunkdamas krokodiliaus asarū klasia: o ar vadinimas įvairiū srioviū pro-naciam tai pasitarnuoja?

Bet čiā pat užsiverkęš emė žmogūš ir pamiršo save. Taigi tenka jo paklausti:

O Anecevičius pylimas per "Naujienas" pamazytū prieš Sovietus pasitarnuoja kam?

O "Naujienj" siūlymas takininkam šaukt Sovietū žmones verst savo valdžiū pasitarnuoja kam?

O "Naujienj" pasiūdytiūšias daleidūšias, btk Hitleris trokšis paūciūšias galčiū parodyt Sovietj žmoniū išganymū po juo, pasitarnuoja kam?

O "Naujienj" didžiūšias analgūšias susikūšias, btk "naciai amnestuoja Lietuvos komunistus", pasitarnuoja kam?

O skūbiūšias dēt tokias Berlyno "žinias", kaip "sulkivadas" Budenio, pasitarnuoja kam?

O "Naujienj" tyčiūšimasis iš Sovietū karū vadovybės, btk jie pasiūdytiūš tik didelias isais, močimjū gerai kaukōžki ir gečiūmū diūg vodikos, pasitarnuoja kam?

O "Naujienj" rėmināšis memorandūmū Washingtoni, kad išreikalauti Sovietijū pabūgūšias bei "išvestjū" Lietuvos žmoniū atūditū Hitleriū (kokūš gi kitū tiklū?) , pasitarnuoja kam?

Jei "Naujienos" kada pakūšias žodelj ar straipsnēl (dėl priedangos) prieš naciai, tai prieš Sovietus jos pila stūšias nuodj kasdien!

Ar visa tai "Naujienos" vadinā kova prieš Hitlerj? Akvāzoidū viso to, ko vertū yra "Naujienj" preretizija, btk ir joū rūpi pagelbiū Sovietam? Tulžim ir krokodiliaus asarūm "Naujienos" savo pro-naciziū vėidū niūplaut negali!

Per ilgai ir per aiskiai jos takininkavo Hitleriū prieš Sovietus.
Net tokis, rodos, ir prieš "Naujienas" nekaltūš J. Marcinkēvičius pranešimas apie pirūšias dienas naciū užpuolimū ant Lietuvos Grigaitiū pasirode netoleruojamū ir rasytojū piktiū užtakavū. Kuo gi kitū, jei ne talkū Hitleriū, galima taūtai išsiskaūkt?
J. Kuodis.

"PAJUOKAVIMAS" LĒSAVO \$42

Sulaikyta už netvarkū vāzūvūšū automobiliū mokytoja Clara Lautenslager "juokais" pagumojusi užmūšti policistū, jei jū patikyū kada "lūstojū elčj". Užsējas Hernes jū priešė užsimokēti \$42 už tokj "džiūskū".

"Plutė ir Pelėš"

Cicero's Liūsybės Bendrovės ir Motery Choro Parengimas šj Sekmadienj

Liūsybės Bendrovė, kuri užlaiko didelē tuo pat vardu sveatinē Ciceroj, ir Motery Choras ruošia metinj parengimū. Visū programū šildys Cicero Motery Choras.
Vienos moterys (ir vyrū rolēš) sulōš dviejū veiksmū komēdijū "Plutē ir Pelėš", parodyš S. Kapsnio, išeistū Lietuvoje.

Pagalbējimui atėviamas įsigyti pilietybės ir rūsgejū mėnesiš Chicagoje pilietybės pōpieras jau 5,201 atėviš.
Didžiūšias naciū pilietiū grupē sudarē lenkū—864. Toltan seka: vokietiū 756, Britanijū pilietiū 679, Italj 518, lietuviū 189.
Pagelbējimui atėviamas įsigyti pilietybės ir rūsgejū mėnesiš šalies paskyrē \$16,000,000 visos šalies jvatu. Illinois valstijai iš tos sumos teks \$750,000. Prije jau esamū vakarinijū mokyklū atėviamas, netrukū būsiū priškirta dar 300 mokytojū.
Pilietybės reikalais mokslj ir visus informācijas atėviamas sutēkdū veltū.

NANCY ROMAN
Liušs Adulytės rolēj

Po perstatymo komēdijos, Motery Choras suvaidins Dainj Spektaklj. Tai yra pačios choro mokytojū Daratėlēs Judzentavienės priitakyū šokiai ir akcija prie lietuviū liaudies dainj. Dainj Spektaklis susidēs iš 7 dalyū.
Po programos bus šokiai prie M. Batacijo orkestros.

Parengimas jvyks nedēlijū, lapkričio 2 d., nuosavj sveatinēj, 1401 S. 49th Ct., Cicero. Prasiđēs 4 val. popiet.

Korespondentas.

Dviejū Sukakčiū Pokilis

WAUKEGON, ILL.—Lapkričio 1 d. Waukegon lietuviū tarpe jvyks dubeltavas pokilis. Visiem gerū žinomū Antano Bitvinskiū suovāšias sukanka auksinēs vestuvės. Jie apvakišēs savo 50 metų ženybiniū gyvenimū sukakčiū.

Pačiūm Antanui Bitvinskiū ir jū žmonai sukanka 25 metal ženybiniū gyvenimo, arlia sūdirbēs vestuvēs.

A. Bitvinskiū vyrū senas biziūniūš. Jis užlaiko mėšos marketū ir groceriū. Jis savū ir nošvijū dubeltavj sukakčiū pokilio bankete filksū susūlkū diūg giminiū ir kitū prieteliū ir svečijū.
Būmkietas jvyks šeštadienio vakare, Liberty svetainēj, 8th st.
J. D. B.

MAJORUI NEPATINKA RAUDONA SPALVA

Keli stambūs State gatvės bizieriniai pasūstē majoriū išgrįsti State gatvū ruvūvū cēmentu. Majoras tam smarkiūš pasipriešino, argumentuodamas, kad ir kitū aplėnikijū bizieriniai pradēty reikalauti spalvuočių grindiniū. Už pusantro mėnesio State gatvē būšianti apvalyta ir naujai išgrįsta.
—Rep.

L. K. M. Choro ANNUAL HALLOW'EEN PARĒ
Friday, October 31st—8 P. M.
HOLLYWOOD INN
2417 W. 43rd Street
Prizes for Best Costumes—Games—Dancing
Admission: 25c plus 3c tax, total 28c
Kviečiame visus atsilankyti ir linksmi laiką praleisti.

Mirė 102 Metū Buvęs Vergas

Vakar dukters namuose, 5345 Federāl st., mirė juoveldišs Burton Roy. Buvęs vergas Gerasis valstijoje. Jis jau buvō sulaukęs 102 metū ir paliko apie 80 anukū, proanukū ir kitū artimū giminiū.

Roy į Illinois atsikēlē tuoj po civiliū karo, kada vergai tapo išlaisvinti, ir nežūlgo pūstūnai gerai įsikūrē. Turėjō farmj Pūlasky apskrityje ir kelias atėviamas buvo išrinktas įvairiom valdvietaim.

Phone Radcliff 3860
GREEN TAVERN
Saldus Vynas ir Gera Arielka
Geras patarnavimas
Smagi ir linksmū užėiga
7200 S. Green St.
CHICAGO, ILL.
Savininkai Kenstaviciūti Kazimiera ir Juozai

Rusū Kooperatyvas Chicago, Ill.
Garantuojū Kokybē, Įvairumū ir Produktū Savo Įstaigose
RESTAURANE
(VALGYKLOJA)
Sveika, Svari, Rusiskā-Amerikonishi Virtuvē.
Kainos žemos.
1628 W. Division Street
Tel. Humboldt 4044
Mesos ir Groseriū Krautuvē
Visokiū Mesū — Pankūšias
2051 W. Division Street
PRĒIMAM ORDERRUS
Pōkilimas, Parengimāš ir Pasaūšias
Tel. Brunswick 9468

Siūnčiame Geles Telegramomis j Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS — Kvietkininkas
GELES VESTUVEM, BANKIETAM, PAGRABAM
3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicagošs ir Cicerošs Lietuviū Laidotuviū Direktoriū Asociaciūš
Tarimē Koplyčias Visosie Miesto Dalyje
Ambulanso Patarnavimas Dienj ir Naktj
LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2516
SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1276 & 2515
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST.
VISI TELEFONAI: YARDS 1419
J. LIULEVICIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE
TELEFONAS: LAFAYETTE 3572
ANTHONY B. PETKUS
1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2109
6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 0142
S. P. MAZEIKA
5319 SO. LITUANICA AVENUE
TELEFONAI: YARDS 1138 & 1139
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE
TELEFONAS: YARDS 4908

Brightonparkiečiam!
Brighton Park'e "Vilniū" išnešioja ir kitais dienraščių reikalais rūpinasi L. Beliauskas. Prašome visū skaitytojū kooperuoti su juo. Galitē pasimokētū prēnumeratū ir įsigyti rudeninio koncerto tikietus.
Admin.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted Street

Su Geraiūšas Škoniū Lietuviški ir Amerikonishi Valgiū
P. BALCIUNAS ir M. KOVARESKI, Savininkai

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO.
NATHAN KENTER Wholesale
4707 S. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

Tel. Yards 1651
JOHN A. LAUDONT TAVERN
Vynas, Likeriai, Geras Alus
Cigarai ir Užkandžiai
3538 S. Halsted Street
Mesos-Groseriū Krautuvē
3441 S. Morgan Street

URBA GELININKAS
Gėišs Myliminū, Vestuvimū, Bankietam, Laidotuviū, Papuolūšiam
4180 Archer Avenue
Phone: Lafayette 5800

PRIES-HITLERINĒ DEMONSTRACIJA
Sekmadienj, Lapkričio (Nov.) 2
CHICAGOS CIVIC OPERA HOUSE
20 N. Wacker Drive
Duryš atsidarys 1:30 popiet; programā prasidēs 2:15
PROGRAMOS DALYVIAI:
Garsioji Chicagošs Operos solistē, lietuviaitē HELEN BARTUSH; Chicagošs Simfonijū Orkestros smuikūškas OSCAR CHANOW; Illinois Simfonijū Orkestros cėlistas JENSKA SLEBOS; populiarū koncertj piamistē HERRIET PARKER; garsisū ŽYDU CHORAS
Svarbiū prakalbējū temoj "Amerikos Sangamas ir Hitlerizmas" pasakys MORRIS CHILDS, sekretorius Illinois-Indiana distrikto Komunistū Partijos.
Įžanga: 30c, 55c, 75c, ir \$1.10
Atžymėkite 24-tas metines sukakčiūšias Sovietjū Sąjungos dalyvaudami masinjē demonstracijū prieš Hitlerizmū!
Rengia Komunistū Partijos Valstijos Komitetas.

LIEUVIA RETEŽIUOSE, BET LIETUVOS LAUDIS DAR GYVA

Kaip Mes Lietuviai Galime Prisidėti prie Pagreitimo Galo Hitlerizmui

DARBUKIMES UZ TAUTOS VIENYBE, UZ SALIES SAUGUMA; KELKIME VIESUMON HILITERIO AGENTU ISDAVIKISKUS DARBUS AMERIKOJE

VISI DALYVAUKIME MASI-NIAME MITINGE NEDELIOJ CIVIC OPEROJ

Kiekvienas lietuvis, kiekvienas Lietuvos liaudies šalmas ir duklė nekarta yra pats savęs klausęs: "Kuo aš galėčiau prisidėti, kad kuogreičiau šiame pasaulyje nacizmo bestiją, kuris pavergė mano tėvų kraštą Lietuvą ir grumoja net mano paties naująjį tėvynę Ameriką?"

Taip, Lietuva šiandien vaitoja nacizmo retėžiuose. Bet Lietuvos liaudis dar gyva. Ji kov-

Kailių Siuvėjų Unijos Rusijos Karo Pagelbai

NARIAI AUKAUS KRAUJO RAUD. KRYŽIAUS "BANKU"

Pracitų savaitę kailių siuvėjų unijos (CIO) lokalas laikė masinį mitingą, kuriame kalbėjo advokatas I. Rūtmann, narys vykdomojo komiteto neseniai susiorganizavusios organizacijos teikimui pagelbos Rusijai.

Mitinge sukelta \$1,500 Ruso karo pagelbai ir lokalas iš išdado \$500. Be to, lokalo narys nusitarė megsti šiltes kojines ir svetorius pasiūti nauja raudonmėšiams. Lokalo prezidentas Ahe Feinglass pareiškė, kad nariai yra nusitarę paaukauti dienos uždarbį nupirkimui medžiagos, iš kurios patys uinijai patys šilų drabužių raudonarmėšiams ir abetnai nuo nacių nukentėjusiesiems Sovietų Sąjungos gyventojams.

Lokalas aktyviai prisidėjo prie Chicagoje susitvėrusio Gomiteto teikimui pagelbos Rusijai ir išrinkti sekamus narius atstovais: Lew Goldstine, Bessie Shulman, Max Markus ir Sol Schneider.

Siuvėja.

Rytoj LKM Choro "Šmėklų" Balius

DOVANOS UZ NAVATNIAUSIOS KOSTIUMUS

Penktdienio vakare, spalio 31 d., LKM Choras rengia metinį Halloween vakarą. Tai bus daugiau nei paprastas maskų balius. Galima suktyti, bus kaip ir klauņų sąskridis.

Kas mylite linksmi laiką praleisti, būite LKM "Šmėklų" baliuje rytoj vakare, Hollywood avenūje, 2117 W. 43rd st. Už navatniausius kostiumus bus duodamas vertingos dovanos. Įžanga tik 25 centai ir 3 centai apsigynimo takų.

Kankilečių Veikla

Spalio 28 d. po pamokų turėjone trumpą pasitarimą. Finansų sekretorė Frances Yurgil pranešė, kad išde randasi \$51.96. Pirmininkas A. Garšinskas padarė pranešimą apie choro darbų pradžią šiais metais. Bėgimų metų LKM Choras dalyvavo įvairiuose renginiuose 25 kartus. Savų parengimų turėjo 11, o 14 kartų atliko programą įvairiems klubams bei draugijoms.

Po susirinkimo senoji choro valdyba perdavė vietą naujai, kuri pradėjo eiti pareigas sekamais metais.

Širdukas.

Roselando Žinios

KUCINSKO BYLA SU VALASKU VEL ATNAUJINTA.

Kiek laiko atgal buvo užvesta byla K. Kuchins prieš Valaską rodos dėl kokytų tui pinigų, kurių Kuchins iš Valasko reikalavo.

Ta byla išnaujo pasikartoją. Legal Aid Bureau dabar rodo ją veda. Byla nusiklarta lapkričio 5, 9 val. ryte, City Hall, Room 1107.

VIEŲOTI KITIEMS — "GELBĖJO" SAU

Orrin Luster, advokatas, pasiūlydavo kaimynams "sutaupinti" nemaza pinigų mokant takus. Dabar pas teisejį Schwartz išsiaiškino, kad advokatas tuo būdu pats sau "sutaupes" \$6,083, bet žmonių takai tebėgas nemokėti.

Kenstavičienė Dalyvauja Dideliame Programe

SOLISTUOS SU ORCHESTRA, KURI DUODA PROGRAMAS ANT RADIO.

Agotė Kenstavičienė, mylima lietuvių dainininkė, yra mylima ne vien tarp lietuvių. Šį vakarą ji dalyvavo programe La Salle viešbutyje. Ji dainavo solo su viena pačių geriausių orchesterų, kuri gražina radijo programose.

Agotė solistuos su orchesteru.

Ji turi labai gražų balsą ir vis daugiau kyla kaip dainininkė.

Abudu Kenstavičienė, Agotė ir Juozas, yra muzikai jau gerokai mokėję ir dar toliau mokėsi. Juozas jau baigęs visų muzikos kursų, bet eina toliau. Ji turi puikią mokiną chorą. Beje, Kenstavičienė, su Povilu Stejtu ir dar trims Chicago ardistais šėdinti lapkričio 1, dalyvavo "Vilnius" koncerto programoje pildyme HENLD, ILL., o sekamadienį, lapkričio 2, taip pat dalyvavo koncerte East St. Louis, Ill.

Rep.

Rockfordo Bowlininkai Su Roselاندiečiais

Šį sekmdienį Roselاندie įvyks karštas miškos Rockfordo Juozo Virbickio bowlininkų tyms su Roselاندo Petronio bowlininkų tymu. Viena—115 S. Michigan Ave. Pradžią nuo 2:30 po pietų.

Roselاندietis Petronis sako: Lai visa Chicago pamato, kaip jo tymas "surolinis" rockfordiečiams. Bet rockfordietis Virbickas grumoja į sienas ištaikytį roselاندiečiams. Taiigi široku, kad "vaina" bus karšta.

Roselандiečiai lietuvių sportininkai ir jų vadas Petronis praso visus atvykti pasidėroti šios įdomios kovos.

Reporters.

Hallow'e'n Triukai Cia Nekalti

Išvaizduokite nusistebėjimą Miss Stephanie Niewarowski, kada ji aną naktį parėjusi vėlai namo pastebėjo savo lovą bėgiantį nepažįstamą vyrą!

Greitai pašaukta policija ir nepraštas svečias po 10 minučių sunkaus darbo išbudintas ir nugabentas "saugesnėn vietoj"—policijos stotin.

Ant ryto teisejū McCormick areštuotas Steve Migala sekama pasiūlykino: "Jėsu mylanta, teisejau, iš vakaro išgeriau tik 20 "drinksų" ir kaip bematai atsidūriau europiškame "bluauke"; niekuo, o nieko neatsimenu."

Teisėjas bylą atidėjo keliom dienom iki jo atmintis pasitaisy.

14 ŽUVO LKKTUVO NELAIMEJE

Iškridęs iš Chicago į Seattle, Wash., keleivinis lėktuvas suduzdo netoli Moorhead, Minn. Lieposnase žuvo 14 žmonių, jų tarpe vienas chiegietis, Lynn E. Carr.

CLASSIFIED ADS.

MALE HELP WANTED
BENICIAUS DARBININKAS dirbti duris ir langinčius. 4522 Fullerton Ave. (31-3)

FEMALE HELP WANTED
MERGINA abetnai namu ruošal, prie lūdkio, savas kambarys. Atleikite Drug Store, 3500 Roosevelt Rd. (37-1)

REIKALINGA SKYLINĖ ant vyriausio kontenerio laivuose. (29-31) Wells St., Room 500

REIKALINGA Į RESTAURANA pagelbininkė maiteris ar mergina. Kreipkitės: 4945 So. Halsted St., Chicago, Ill. (30-1)

MERGINA lengvai namu ruošal ir pagelbēt šuore. 6209 So. Shore Drive.

VERTEKIA, 5½ dienos, gera mokėtis, sekmdieniais lūsoi. 540 W. Lake St. (31)

BEAUTY OPERATORIU įvairiam darbut, tui patyrusiu, gerai algu. 1919 Montrose.

SERVICE—PATARNAVIMAS
SPAULDING SALES AND SERVICE sekmdieniais, Visuom valstybių, stūvinių mašinos ir refrigeratorų patarnavimai patarnavimai mechanikais. Darbas garantuojamas. (37-3) 634 St. Hennock 1420

HOME BULDEZ
Namų Budavotąjas CHARLES ZELVINS, Namų Budavotąjas—Statom naujus ir taisom senus namus, akmenis, porčius ir garadinius už priemana kainą. Darbą garantuojame. Taipgi apskūliuojam gisvros namus. (37-1) 2635 W. 47th St., Chicago, Ill. Lafayette 6331 (Oct. 23-Nov. 23)

REAL ESTATE FOR SALE
PARDAVIMUI NAMAS ir EXTRA LOTAS, 1022½ Jęgu rėdromis 590 į mėnesį ir gyvenimui kambariniai Ineti reikia \$1,000; balneja galima Parduoti ir mokyti. Priešais lūko kaulė; kas mėnesis atsūduos, tas pelyns. 9942 Vincennes Ave. Cedarcrest 1959. (28-11)

SIMTASI BARGENU VISUR
Sima torine ta, ka Jūs įleikote: didžiausią pasirinkimų visokių ir visur namu, nuo vieno pag. iki šimto. Kainos nuo \$1,000 ir aukščiau. Taipgi visokių lėtu, biūnu, hoteliu, sūmūhauziu, gaso stoļu, garadžiū po visa Chicago. Roadhouse, rezortu prie ežera ir FARMY tūl. Wisc. Ind. ir Mich. valstijoje. Lengvais lūmokėjimais arba mainais. Jęgu kurai nuosavybė yra pardavimui, tai mes turime—irname tik geriausias BARGENUS. Pasakios ant namu už \$15. IR RASOME VISOKIUS KIBES INSURURVIA. Jęgu kintys 30 metų. Del informacijų klauskite manęs.

PAUL M. SMITH & CO. REAL ESTATE—LOANS—INSURANCE 4631 S. Ashland Ave. TEL. YARDS 1001

VIETINAI PRANEŠIMAI

CICERO, ILL.
Lietuvių Liaudies Namų Bendrovės perstatymas ir koncertas įvyks sekmdienį, lapkričio (Nov.) 2 d., Liaudies Sėdini, 14th St. ir 49th St., Cicero, Ill., 4-4 val. popiet.

NORTH SIDE
L.D.S. 112 kp. susirinkimas įvyks pirmadienį, lapkričio 3, Vengru avenūje, 1632 Milwaukee Ave., kaip 7:30 val. vakaru. Visi nariai malonėkė atliankyti, nes bus išduotas 2-ru Apik. konferencijos delegatų raportas ir apkalbėsimas kitų svarbių dalykų.

LIETUVIŲ KEISTUČIO PASALPOS KLUBO nemesinis susirinkimas įvyks lapkričio 2, Hollywood Svetainėje, 2117 W. 43rd St., 12 val. diena. Malonėkite atliankyti. (31-1) Helen Rimkus, Raš.

WEST SIDE HOTEL
2435 S. Leavitt Street CHICAGO, ILL.

WHOLESALE FURNITURE Urmis Parduavimas Raskandų
Mokėdamas cash už rakandus, sutalpinti nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Paaukite ar ralykite del daugiaus informacijų. Vietini nacionaliai siūmami daiktai randami pas mus. ALISAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone. Rez. 8081

Dependable Furniture Company
3218 So. Halsted Street
Phone Victory 6282
Mes perkame ir parduodame visokių ir visur ralykite ir taipgi parduodame už pigiausius kainas.

FRANK THE TAILOR
3255 S. Halsted Street Calumet 6018
Valytojas ir Siuvėjas
Kailių Darbas Mūsų Speciališkumas

GOODREST MATTRESS
Lietuviška Matrasų Dirbtuvė

FRANK THE TAILOR
3255 S. Halsted Street Calumet 6018
Valytojas ir Siuvėjas
Kailių Darbas Mūsų Speciališkumas

DR. ALGERD W. PRUSIS
DENTISTAS
6924 So. Western Avenue
VALANDOS:
Nuo 9 ryo iki 12
Nuo 2 iki 5 popiet
Nuo 6:30 iki 9 vakaru

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomągiu akinius už p rye ir anka kainą ir ant lengvų išmokėjimu.

FRANK THE TAILOR
3255 S. Halsted Street Calumet 6018
Valytojas ir Siuvėjas
Kailių Darbas Mūsų Speciališkumas

DR. G. S. SERNER
LIETUVIS AKI GYDOTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampas Halsted Street

DOMINIKAS KURAITIS — Savininkas
AGENTAI
Jonas Rodinas, Jonas Jasinskas
Ant Labanaukas, H. Rajewski
"Shorty"

MILDA Buick Sales
VIENTELĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTURA
NAUJA VIETA:
907 West 35th Street, Chicago
Telefonas: Lafayette 2622 • Rez. Tel. VICTORY 2499

Let. 150
Kofys Rem. 9

Kas tai NAUJO* tapo pridėta!

P. S. Ji pridėjo ką naują—jos vardą! Kas tai naujo pridėta prie Old Golds taipgi!

***TAI LATAKIA!**
brangus, labai kvapus Rytinio Viduržemio tabakas. Dabar pridėtas prie Old Golds, jis sutveria visai naują malonų cigareto skoni!

Tas pat patijamas pakelė, bet NAUJI Old Golds! P. Leiffler Kompanija —Horte 1700 B.

Old Gold CIGARETTES

DEI Draugiškos Atmosferos Kreipitės I
HOUECK'S BAR-B-Q
Rt. 66 ir Lawndale Ave., Lyons, Ill.
Spare Ribs, Vištos, Jautiena
Štelkai kepti ant Charcoal
Importuotas Vynas ir Deginiai
Naujai Išdekoruota Šokių Svetainė
Telephone: Lyons 6848

Whitney E. Tarutis
ADVOKATAS
R T D G E P O R T
3133 S. Halsted Street
Valandos: 1 iki 6 Val. Vakaru
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 2014
Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto.
PHONE STATE 1572
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2679

Medicinos Daktarai
Phone: VIRGINIA 3310
Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sekmdieniais pagal sutartį

Telefonas: YARDS 3146
Dr. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIŲ PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
Valandos: 11-12; vakaras 7-9. Pirmadieniais tik vakaru nuo 7 iki 9.
Sėdiniomis: 11-12, 2-4, ir 7-9.
Sėdiniomis: 11-12

Ofiso Telefonas: YARDS 4787
Namų—PRospect 1930
Dr. STRIKOL'S
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4615 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Sekmdieniais pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRGINIA 0036
Namų—BEVerly 8244
Dr. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
—1157 Archer Avenue
Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m.
Sėdiniomis: 1-1 iki 4 Popiet
Trečdieniais pagal sutartį

Phone: YARDS 5921
Rezidencijos—KENWOOD 5107
DR. BERTSHAW
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROVELL 3111
Dr. A. K. BUTKO
LIETUVIS
KOJY SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryo iki 9 vakaru

Telefonas: YARDS 2246
Dr. C. Z. VEZEL'S
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryo iki 8 vak. Trečdien. susitarus

Phone HEMlock 0201
Dr. Algerd W. Prusis
DENTISTAS
6924 So. Western Avenue
VALANDOS:
Nuo 9 ryo iki 12
Nuo 2 iki 5 popiet
Nuo 6:30 iki 9 vakaru

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomągiu akinius už p rye ir anka kainą ir ant lengvų išmokėjimu.

RAKANDŲ KRAUTUVE
3409 S. Halsted Street
PHONE YARDS 3089

Dr. G. S. SERNER
LIETUVIS AKI GYDOTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampas Halsted Street

Pritaiko Akinius
Kreivas Aklis
Ištalo

Phone: YARDS 1829
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmdieniais pagal sutartį